

รายงาน
การประชุมสมาคมเลขาธิการรัฐสภา ประจำปี ๒๕๕๕
ระหว่างวันที่ ๓๑ มีนาคม – ๘ เมษายน ๒๕๕๕
ณ กรุงกัมปาลา สาธารณรัฐยูกันดา

การประชุมสมาคมเลขาธิการรัฐสภา (The Meeting of the Association of Secretaries General of Parliaments – ASGP) ประจำปี ๒๕๕๕ จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๑ – ๕ เมษายน ๒๕๕๕ ณ ห้อง Sunflower โรงแรม Imperial Royale กรุงกัมปาลา สาธารณรัฐยูกันดา โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมฯ ทั้งสิ้น จำนวน ๑๑๐ คน

โดยแบ่งเป็น

- (๑) สมาชิกสมาคมฯ จำนวน ๗๑ คน จากรัฐสภา ๕๓ ประเทศ
- (๒) สมาชิกสมทบ จาก ๓ องค์กร
- (๓) ผู้สังเกตการณ์ ๑ คน
- (๔) ผู้เข้าร่วมประชุมแทนสมาชิกสมาคมฯ ๖ คน จากรัฐสภา ๖ ประเทศ และ
- (๕) ผู้เข้าร่วมประชุมอื่นอีก ๒๙ คน จากรัฐสภา ๑๗ ประเทศ ๓ องค์กร

ในการประชุมครั้งนี้มี นาย Marc Bosc ประธานสมาคมเลขาธิการรัฐสภาและรองเลขาธิการสภาสามัญแคนาดาเป็นประธานและเป็นผู้ดำเนินการประชุม โดยมีคณะผู้แทนไทย จำนวน ๔ คน เข้าร่วมประชุม คือ

๑. นายพิฑูร พุ่มหิรัญ	- เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- สมาชิกสมาคมเลขาธิการรัฐสภา
- หัวหน้าคณะผู้แทนไทย
๒. นายสมพล วณิชพันธุ์	- รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
- สมาชิกสมาคมเลขาธิการรัฐสภา
- ผู้แทนไทย
๓. นายมณฑล นพวงศ์	- นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภา
สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ
- เลขานุการคณะผู้แทนไทย
๔. นางสาวนรินทร์ สังข์โต	- นักวิเทศสัมพันธ์ชำนาญการ
กลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภา
สำนักองค์การรัฐสภาระหว่างประเทศ
- ผู้ช่วยเลขานุการคณะผู้แทนไทย

กำหนดการและหัวข้อการประชุม

การประชุมสมาคมเลขาธิการรัฐสภา ประจำปี ๒๕๕๕ มีระยะเวลา ๕ วัน คือ ระหว่างวันที่ ๑ - ๕ เมษายน ๒๕๕๕ โดยมีกำหนดการและหัวข้อการประชุมฯ ดังนี้

วันอาทิตย์ที่ ๑ เมษายน ๒๕๕๕

ช่วงเช้า

เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

เวลา ๑๑.๐๐ นาฬิกา

- การประชุมคณะกรรมการบริหารของสมาคมฯ
- เปิดการประชุม
- พิจารณาระเบียบวาระการประชุม
- แนะนำสมาชิกใหม่
- กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมประชุมและการนำเสนอระบบงานรัฐสภาของสาธารณรัฐยูกันดา โดย นาง Jane Lubowa Kibirige เลขาธิการรัฐสภายูกันดา

ช่วงบ่าย

เวลา ๑๔.๓๐ นาฬิกา

- การนำเสนอประเด็นอภิปรายเรื่อง “การดำเนินการถอดถอนผู้พิพากษาในรัฐสภาอินเดีย” (Impeachment of a Judge in the Indian Parliaments) โดย Dr. V. K. Agnihotri เลขาธิการราชยสภาอินเดีย
- การนำเสนอประเด็นอภิปรายเรื่อง “แผนยุทธศาสตร์การให้บริการด้านรัฐสภาของรัฐสภาสมาพันธ์รัฐสวิส ในปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙” (Strategic plan of the parliamentary service of the Swiss Parliament for 2012 - 2016) โดย นาย Philippe Schwab เลขาธิการสภาที่ปรึกษาแห่งรัฐและรองเลขาธิการรัฐสภาสมาพันธ์รัฐสวิส
- การนำเสนอประเด็นอภิปรายเรื่อง “วิธีในการสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภาที่มีความเหมาะสมในช่วงรัดเข็มขัด” (How to optimally support a Parliament in times of cutbacks) โดย นาง Jacqueline Biesheuvel-Vermeijden เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเนเธอร์แลนด์

วันจันทร์ที่ ๒ เมษายน ๒๕๕๕

ช่วงเช้า

เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา

- การประชุมคณะกรรมการบริหาร
- การอภิปรายทั่วไปเรื่อง “สิ่งที่ไม่สามารถพูดได้ : การจำกัดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในการประชุมสภา” (Things that can't be said : limits on freedom of expression in parliamentary proceedings) ดำเนินการอภิปรายโดย นาย Marc Bosc ประธานสมาคมเลขาธิการรัฐสภาและรองเลขาธิการสภาสามัญแคนาดา

เหตุผล : เสรีภาพในการกล่าวถ้อยคำเป็นพื้นฐานสำคัญในการอภิปรายของรัฐสภา แต่ถึงอย่างไรก็ตาม รัฐสภาทุกประเทศต่างมีข้อบังคับจำกัดสิ่งที่

สมาชิกจะกล่าวในระหว่างการอภิปราย วัตถุประสงค์ของการอภิปรายทั่วไปในหัวข้อนี้คือ เพื่อพิจารณาสารว่ากฎเกณฑ์ข้อบังคับต่าง ๆ ที่ว่านั้นในรัฐสภาแต่ละประเทศมีความแตกต่างกันอย่างไร มีผลกระทบอย่างไรต่อคุณภาพในการอภิปราย และสมาชิกรู้สึกอย่างไรต่อข้อจำกัดนั้น ในรัฐสภาประเทศของท่าน มีคำพูดหรือถ้อยคำใดหรือไม่ที่ไม่อนุญาตให้สมาชิกใช้คำนั้น ซึ่งคำดังกล่าวอาจเป็นที่ยอมรับได้หากใช้ในที่อื่น จะมีการขอให้สมาชิกกล่าวเป็นคำอื่นหรือไม่ มีหัวข้ออภิปรายใดหรือไม่ที่ไม่อนุญาตให้ยกขึ้นมากล่าว อันเนื่องมาจากหัวข้อดังกล่าวมีการฟ้องร้องกันอยู่ในศาลหรือด้วยเหตุผลอื่น สมาชิกพอใจกับข้อจำกัดดังกล่าวหรือไม่หรือพยายามหาวิธีการอื่นที่มีอยู่ จะเกิดอะไรขึ้นหากมีการฝ่าฝืนกฎเกณฑ์ข้อบังคับนี้ และคาดว่าในอนาคตจะมีการเปลี่ยนแปลงข้อบังคับต่าง ๆ เหล่านี้หรือไม่

- การนำเสนอประเด็นอภิปรายเรื่อง “ศูนย์บริการผู้เยี่ยมชมของสภาเคนเนสเซต – ความโปร่งใสและการสามารถเข้าถึงได้” (The Knesset Visitors Centre – Transparency and accessibility) โดย นาง Yarden Meler – Horowitz เลขาธิการรัฐสภาอิสราเอล (สภาเคนเนสเซต)
- การอภิปรายทั่วไปเรื่อง “มีความจำเป็นหรือไม่ในการจำกัดการอภิปรายในการประชุมสภา” (Is it necessary to constrain debate in plenary sitting?) ดำเนินการอภิปรายโดย นาง Corinne Luquiens เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรฝรั่งเศส

เวลา ๑๔.๓๐ นาฬิกา

เหตุผล : รัฐสภาเป็นสถานที่สำหรับการอภิปรายในด้านประชาธิปไตย และยังเป็นสถานที่ออกกฎหมายตามหลักเสียงข้างมากด้วย หัวข้อการอภิปรายนี้จึงเป็นการตั้งคำถามว่าสมาชิกแต่ละท่านสามารถที่จะกล่าวหรือพูดในการอภิปรายในเรื่องการออกกฎหมายโดยไม่มีข้อจำกัดหรือไม่ โดยเฉพาะหากมีการระดมแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายจำนวนมากอันนำไปสู่ความเสี่ยงว่าการอภิปรายจะเกิดความวุ่นวายยุ่งยากและการลงคะแนนเสียงจะล่าช้าออกไปค่อนข้างมาก เนื่องจากประสบกับอุปสรรคในการจัดการระเบียบวาระ เมื่อเร็ว ๆ นี้สภาผู้แทนราษฎรของฝรั่งเศสจึงได้จัดให้มีขั้นตอนกระบวนการเพื่อจำกัดการอภิปรายกฎหมายโดยการแบ่งเวลาทั้งหมดสำหรับการอภิปรายระหว่างกลุ่มการเมืองต่าง ๆ ปรากฏการณ์ที่เป็นอุปสรรคดังกล่าวนี้เกิดขึ้นในรัฐสภาประเทศของท่านหรือไม่ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่ง การอภิปรายมีประเพณีปฏิบัติในลักษณะที่เป็นการจำกัดที่เป็นระบบหรือไม่ หากเป็นในกรณีหลัง ข้อบังคับอะไรที่ก่อให้เกิดข้อจำกัดนั้น

เวลา ๑๖.๐๐ นาฬิกา

- การนำเสนอการพัฒนาในปัจจุบันของสหภาพรัฐสภา (IPU) และรายงานรัฐสภาโลก ปี ๒๐๑๒ โดย นาย Martin Chungong และ นาย Greg Power

- หมดกำหนดเวลาการเสนอชื่อผู้สมัครชิงตำแหน่งรองประธานสภามหาวิทยาลัย
รัฐสภา
- การนำเสนอประเด็นอภิปรายเรื่อง “ใครเป็นผู้ตัดสินว่าสมาชิกคนใดจะได้พูด
ในที่ประชุมสภา – ประธานสภาผู้แทนราษฎรหรือกลุ่มสมาชิกรัฐสภา”
(Who decides which Members get to speak in the plenary – the
President of the Bundestag or the political groups?) โดย นาย
Ulrich Schöler รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเยอรมนีและรองประธาน
สภามหาวิทยาลัยรัฐสภา

เวลา ๑๙.๐๐ นาฬิกา

- งานเลี้ยงอาหารค่ำ ณ ภัตตาคาร Lawns กรุงกัมปาลา

วันอังคารที่ ๓ เมษายน ๒๕๕๕

ทัศนศึกษา ณ เมืองจินจา

เวลา ๐๖.๓๐ – ๐๗.๓๐ นาฬิกา

- รับประทานอาหารเช้า ณ โรงแรมที่พัก
- สมาชิกสมาคมฯ พบกันที่ศูนย์การประชุมโรงแรม Serena

เวลา ๐๗.๓๐ – ๐๘.๐๐ นาฬิกา

- ขึ้นรถบัสเพื่อเดินทางไปยังอาคารรัฐสภา

เวลา ๐๘.๐๐ – ๐๙.๐๐ นาฬิกา

- เยี่ยมชมรัฐสภาสาธารณรัฐยูกันดา
- สมาชิกสมาคมฯ ถ่ายภาพหมู่ร่วมกันหน้าอาคารรัฐสภา

เวลา ๐๙.๐๐ – ๐๙.๒๐ นาฬิกา

- เดินทางไปยัง Namugongo สถานที่สำคัญทางศาสนา

เวลา ๐๙.๒๐ – ๑๐.๒๐ นาฬิกา

- ชมแท่นบูชา สถานที่ศักดิ์สิทธิ์ของคริสตศาสนิกชน

เวลา ๑๐.๒๐ – ๑๑.๒๐ นาฬิกา

- เดินทางไปยังเมืองจินจา (ระยะทางประมาณ ๘๐ กิโลเมตรจากกรุงกัมปาลา)

เวลา ๑๑.๒๐ – ๑๒.๑๐ นาฬิกา

- ชมต้นกำเนิดแม่น้ำไนล์

เวลา ๑๒.๑๐ – ๑๒.๕๐ นาฬิกา

- ซื้อของที่ระลึกตามอียิปต์

เวลา ๑๒.๕๐ – ๑๓.๐๐ นาฬิกา

- เดินทางไปยังโรงแรมไนล์รีสอร์ท

เวลา ๑๓.๐๐ – ๑๔.๓๐ นาฬิกา

- รับประทานอาหารกลางวัน ณ โรงแรมไนล์รีสอร์ท

เวลา ๑๔.๓๐ – ๑๕.๐๐ นาฬิกา

- ขึ้นรถบัสเพื่อเดินทางกลับกรุงกัมปาลา

เวลา ๑๕.๐๐ – ๑๖.๑๕ นาฬิกา

- เดินทางจากเมืองจินจากลับไปศูนย์การประชุมโรงแรม Serena

เวลา ๑๖.๑๕ นาฬิกา

- เดินทางถึงศูนย์การประชุมโรงแรม Serena

วันพุธที่ ๔ เมษายน ๒๕๕๕

ช่วงเช้า

เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

- การประชุมคณะกรรมการบริหาร

เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา

- การนำเสนอประเด็นอภิปรายเรื่อง “แบบวิธีของรัฐสภาในการจัดการสถานการณ์
ภายหลังสงคราม – กรณีของซูดาน” (Parliamentary modalities for managing
a post-war situation – The case of Sudan) โดย นาย Ibrahim Mohamed
Ibrahim เลขาธิการรัฐสภาซูดาน
- การอภิปรายทั่วไปเรื่อง “การหยิบยกประเด็นเร่งด่วนหรือฉุกเฉินในสภา”
(Raising matters of urgency or emergency in the Chamber)

ดำเนินการอภิปรายโดย นาง Claressa Surtees ผู้ช่วยเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเครือรัฐออสเตรเลีย

เหตุผล : ความมุ่งหมายของการอภิปรายในหัวข้อนี้คือเพื่อสำรวจว่ารัฐสภาประเทศต่าง ๆ ให้อิทธิพลแก่สมาชิกในการหยิบยกประเด็นหรือหัวข้อเร่งด่วนขึ้นในการประชุมได้อย่างไร สมาชิกของบางประเทศได้กำหนดเวลาเฉพาะในการประชุมสภาแต่ละครั้งเพื่อให้สมาชิกสามารถตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีโดยไม่ต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า สมาชิกประเทศต่าง ๆ ยังอาจกำหนดช่วงเวลาเฉพาะสำหรับการอภิปรายในประเด็นสาธารณะที่สำคัญที่สมาชิกอาจเสนอขึ้น ทั้งนี้ มาตรการในลักษณะนี้จะเป็นการขยายกรอบกิจกรรมการดำเนินงานของรัฐบาลที่อยู่ภายใต้การควบคุมของรัฐสภา โดยรัฐสภาประเทศของท่านมีการจัดการอย่างไร สมาชิกรัฐสภาพอใจกับการจัดการดังกล่าวหรือไม่ และหากไม่พอใจจะมีการปรับปรุงอย่างไร การอภิปรายในหัวข้อนี้มีได้มีเจตนาที่จะให้ครอบคลุมไปถึงการจัดการการอภิปราย เช่น การจำกัดเวลา

เวลา ๑๔.๓๐ นาฬิกา

- **หมดกำหนดเวลาการเสนอชื่อผู้สมัครชิงตำแหน่งกรรมการบริหารของสมาคมฯ (แทนตำแหน่งที่ว่าง)**
- การนำเสนอประเด็นอภิปรายเรื่อง “ระบบรัฐบาลความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลของแอฟริกาใต้ : การวิเคราะห์” (The South African System of co-operative government and intergovernmental relations : an analysis) โดย นาย Eric Phindela เลขาธิการสภาที่ปรึกษาแห่งชาติแอฟริกาใต้
- การนำเสนอประเด็นอภิปรายเรื่อง “เรื่องที่อยู่ในการพิจารณาของศาล : รัฐสภาและศาล นัยยะสำหรับทฤษฎีการแบ่งแยกอำนาจ” (The sub judice rule : parliament and the courts, Implications for the doctrine of the separation of powers) โดย นาย Austin Zvoma เลขาธิการรัฐสภาซิมบับเว
- การนำเสนอประเด็นอภิปรายเรื่อง “โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาอัฟกานิสถาน : บทแนะนำอย่างคร่าวๆ” (Structure and function of the Upper House : a brief introduction) โดย นาย Mohammad Kazim Malwan เลขาธิการวุฒิสภาอัฟกานิสถาน

วันพฤหัสบดีที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๕

เวลา ๐๙.๓๐ นาฬิกา

เวลา ๑๐.๐๐ นาฬิกา

- การประชุมคณะกรรมการบริหาร
- การนำเสนอประเด็นอภิปรายเรื่อง “การพัฒนาระบบการผลิตเอกสารแบบใหม่สำหรับสำนักงานเลขาธิการของสภา – ระยะที่หนึ่ง” (Developing a new document production system for the

Chamber secretariat – Phase one” โดย นาง Claressa Surtees ผู้ช่วยเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเครือรัฐออสเตรเลีย

- การนำเสนอประเด็นอภิปรายเรื่อง “ผลที่ได้จากการจัดงานของสภาสหพันธ์รัฐในการเฉลิมฉลองวันรัฐธรรมนูญของเอธิโอเปีย ปี ๒๕๕๔” (Lessons from the work of the House of Federation in celebrating Ethiopian Constitution Day 2011) โดย นาย Habtamu Nini Abino หัวหน้าสำนักงานเลขาธิการสภาสหพันธ์รัฐเอธิโอเปีย
- การนำเสนอประเด็นอภิปรายเรื่อง “มุมมองและความคาดหวังในระดับพื้นฐานของความร่วมมือระหว่างกลุ่มประเทศที่ใช้ภาษาตุรกี” (Basic aspects and prospects of TURKPA’s international cooperation) โดย นาย Kursad Melih Sariarslan รองเลขาธิการรัฐสภากลุ่มประเทศที่ใช้ภาษาตุรกี

เวลา ๑๑.๐๐ นาฬิกา

- การเลือกตั้งกรรมการบริหารของสมาคมฯ
- ถาม-ตอบข้อสงสัยเกี่ยวกับการบริหารและการเงิน
- การพิจารณาร่างระเบียบวาระการประชุมสำหรับการประชุมสมาคมฯ ครั้งถัดไป (รัฐควิเบก ตุลาคม ๒๕๕๕)
- ปิดการประชุม

สมาชิกใหม่ของสมาคมเลขาธิการรัฐสภา

ในการประชุม ASGP ครั้งนี้ นาย Marc Bosc ประธานสมาคมเลขาธิการรัฐสภาและรองเลขาธิการสภาสามัญแคนาดา เป็นประธานในการประชุม โดยได้กล่าวแนะนำและกล่าวต้อนรับสมาชิกใหม่ของสมาคมเลขาธิการรัฐสภา จำนวน ๑๘ คน ได้แก่

๑. นาย Khudai Nazar Nasrat	- เลขาธิการสภาประชาชนอัฟกานิสถาน
(แทน นาย Ghulam Hassan Gran)
๒. นาย Shah Sultan Akifi	- รองเลขาธิการวุฒิสภาอัฟกานิสถาน
(แทน นาย Mohammad Kazim Malwan)
๓. นาย Jamal Zawaid	- เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรบาห์เรน
(แทน นาย Nawar Ali Al-Mahmood)
๔. นาย Md. Mahfazur Rahman	- เลขาธิการรัฐสภาบังกลาเทศ
(แทน นาย Ashfaque Hamid)
๕. นาย Adalberto de Oliveira Mendes	- เลขาธิการรัฐสภาเคปเวิร์ด
(แทน นาย Eutrópio Lima da Cruz)
๖. นาย Won Yoong Yoon	- เลขาธิการรัฐสภาสาธารณรัฐเกาหลี
(แทน นาย Oh Eul Kwon)
๗. นาย Sheikh Ali bin Nasir
Al-Mahrooqi	- เลขาธิการสภาที่ปรึกษาโอมาน
(แทน นาย Abdul Qadir Bin Salim Al-Dhahab)

๘. นาง Jane Lubowa Kibirige	- เลขาธิการรัฐสภายูกันดา
(แทน นาย A. M. Tandekwire)
๙. นาย Iftikhar Ullah Babar	- เลขาธิการวุฒิสภาปากีสถาน
(แทน นาย Raja Muhammad Amin)
๑๐. นาง Azarel Ernesta	- เลขาธิการรัฐสภาเซเชลส์
๑๑. นาย Othom Rago Ajak	- เลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติชูดานใต้
(ประเทศนี้เข้าเป็นสมาชิกสมาคมฯ ครั้งแรก)
๑๒. นาย Samuel Maccar Riak	- เลขาธิการสภาที่ปรึกษาแห่งรัฐชูดานใต้
(ประเทศนี้เข้าเป็นสมาชิกสมาคมฯ ครั้งแรก)
๑๓. นาย Claes Mårtensson	- รองเลขาธิการรัฐสภาสวีเดน
(แทน นาย Ulf Christoffersson)
๑๔. นาย Jiří Uklein	- รองเลขาธิการวุฒิสภาสาธารณรัฐเช็ก
(แทน นาย Frantisek Jakub)
๑๕. นายสมศักดิ์ มนูญิจู	- รองเลขาธิการวุฒิสภาไทย
๑๖. นาย Mohammad Rdaini	- เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรจอร์แดน
(แทน นาย Fayez Al-Shawabkeh)

สมาชิกสมทบ

๑๗. นาย Morad Boucaraf	- รองเลขาธิการรัฐสภา Pan-African

ผู้สังเกตการณ์

๑๘. นาย Khan Ahmed Goraya	- ผู้อำนวยการบริหารสถาบันบริการด้านรัฐสภาแห่ง
ปากีสถาน (PIPS) |
|---------------------------|--|

สาระสำคัญของผลการประชุม

สาระสำคัญของผลการประชุมสมาคมเลขาธิการรัฐสภา ประจำปี ๒๕๕๕ มีสาระสำคัญแบ่งออกเป็น ๔ ช่วง คือ

- ก) การนำเสนอระบบงานรัฐสภาของสาธารณรัฐยูกันดา
- ข) การอภิปรายทั่วไป (General Debates)
- ค) การนำเสนอประเด็นอภิปราย (Communications)
- ง) การเลือกตั้งรองประธานและกรรมการบริหารของสมาคมฯ

ก) การนำเสนอระบบงานรัฐสภาของสาธารณรัฐยูกันดา โดย นาง Jane Lubowa Kibirige

นาง Jane Lubowa Kibirige เลขาธิการรัฐสภายูกันดา ได้กล่าวต้อนรับผู้เข้าร่วมการประชุมสมาคมเลขาธิการรัฐสภา ประจำปี ๒๕๕๕ และแนะนำสาธารณรัฐยูกันดาโดยสังเขป ดังนี้

สาธารณรัฐยูกันดาตั้งอยู่ในทวีปแอฟริกาตะวันออก มีชายแดนติดกับสาธารณรัฐชูดานใต้ในทางทิศเหนือ ทางตะวันตกติดกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก ทิศใต้ติดกับสหสาธารณรัฐแทนซาเนียและสาธารณรัฐรวันดา และทิศตะวันออกติดกับสาธารณรัฐเคนยา ยูกันดามีพื้นที่ประมาณ ๙๓,๑๐๔ ตารางไมล์ มีประชากรประมาณ ๓๒ ล้านคน (ปี ๒๕๔๕) ยูกันดามีพื้นดินที่มีความอุดมสมบูรณ์ มีแร่ธาตุ พืชพืชและสัตว์นานาชนิด มีภูมิอากาศดีตลอดปี ทะเลสาบวิกตอเรียเป็นทะเลสาบน้ำจืดที่ใหญ่ที่สุดในโลกที่ซึ่งแม่น้ำไนล์ไหลไป

ทางเหนือออกสู่ทะเลเมดิเตอร์เรเนียน และมีหิมะตกบนภูเขาเรนซอร์ ยูกันดาเปรียบเสมือน “สวนที่สวยงาม” เป็นแหล่งอาหารที่สำคัญของประชาชน ด้วยเหตุนี้ยูกันดาจึงได้รับการขนานนามว่าเป็น “ไข่มุกแห่งทวีปแอฟริกา”

ยูกันดาก่อเป็นอาณานิคมของอังกฤษในปี ๒๔๓๙ และได้รับเอกราชในปี ๒๕๐๕ โดยในปี ๒๕๕๕ นี้ ยูกันดาจะเฉลิมฉลองวันครบรอบ ๕๐ ปีที่ประเทศได้รับเอกราช ในวันที่ ๙ ตุลาคม ๒๕๕๕ ตลอดระยะเวลาหลายปีที่ผ่านมา ยูกันดาประสบกับความวุ่นวายทางการเมืองจากสงครามกลางเมืองต่าง ๆ เผด็จการอดีต อามิน และความไร้เสถียรภาพทางเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งส่งผลกระทบต่อแนวทางการพัฒนาในยูกันดา

ระบอบประชาธิปไตยในสาธารณรัฐยูกันดาเป็นแบบผสมระหว่างระบบประธานาธิบดีและระบบรัฐสภา ประธานาธิบดีเป็นประมุขของรัฐ เป็นหัวหน้ารัฐบาล และเป็นจอมทัพหรือหัวหน้ากองกำลังป้องกันตนเองของประชาชนยูกันดา มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๕ ปี ได้รับเลือกตั้งโดยตรงจากประชาชน ประธานาธิบดีแต่งตั้งรัฐมนตรีจากสมาชิกรัฐสภาหรือบุคคลผู้มีคุณสมบัติเป็นสมาชิกรัฐสภา รัฐมนตรีที่ได้รับแต่งตั้งจะเป็นสมาชิกรัฐสภาโดยตำแหน่งทันที ทำให้มีอิสระในการเข้าร่วมการพิจารณาของรัฐสภาแต่ไม่มีสิทธิลงคะแนนเสียง ในด้านความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายบริหารนั้น รัฐสภามีหน้าที่ผ่านร่างกฎหมายซึ่งต้องได้รับความเห็นชอบจากประธานาธิบดีก่อนมีผลใช้บังคับ คณะรัฐมนตรี (ยกเว้นประธานาธิบดี) จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการว่าด้วยการแต่งตั้งของฝ่ายนิติบัญญัติก่อน ส่วนความสัมพันธ์ระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติกับฝ่ายตุลาการ เช่น ประธานศาลสูงสุด (Chief Justice) จะเป็นประธานในการเลือกประธานรัฐสภา และเช่นเดียวกับการให้ความเห็นชอบคณะรัฐมนตรี ฝ่ายนิติบัญญัติโดยคณะกรรมการว่าด้วยการแต่งตั้งเป็นผู้ให้ความเห็นชอบการแต่งตั้งผู้พิพากษาเช่นเดียวกัน นอกจากนี้ ฝ่ายตุลาการโดยศาลรัฐธรรมนูญมีอำนาจในการตรวจสอบการดำเนินงานของรัฐสภาและการบัญญัติกฎหมายของฝ่ายนิติบัญญัติให้เป็นไปตามบทบัญญัติในรัฐธรรมนูญ

รัฐสภายูกันดาเป็นระบบสภาเดียว ประกอบด้วยพรรคการเมืองหลายพรรค รัฐธรรมนูญยูกันดากำหนดให้รัฐสภาประกอบด้วยสมาชิกที่ได้รับเลือกตั้งทั้งโดยทางตรงเพื่อทำหน้าที่เป็นผู้แทนของประชาชนในพื้นที่ สมาชิกที่เป็นสตรีเขตละหนึ่งคน สมาชิกที่มาจากกองทัพ เยาวชน แรงงาน ผู้พิการ และบุคคลกลุ่มอื่นตามที่รัฐสภากำหนด รองประธานาธิบดีและรัฐมนตรีที่ได้เป็นสมาชิกรัฐสภาจะเป็นสมาชิกรัฐสภาโดยตำแหน่งโดยไม่มีสิทธิออกเสียงในเรื่องใด ๆ ในการพิจารณาของรัฐสภาที่ต้องการคะแนนเสียง ปัจจุบัน รัฐสภายูกันดามีสมาชิกจำนวน ๓๘๖ คน มีนาง Rebecca Kadaga เป็นประธานรัฐสภา ประธานรัฐสภาเป็นประมุขของฝ่ายนิติบัญญัติ ขณะที่เลขาธิการรัฐสภาเป็นข้าราชการที่ได้รับแต่งตั้งโดยประธานาธิบดีตามคำแนะนำของคณะกรรมการข้าราชการ

อำนาจหน้าที่ของรัฐสภาตามรัฐธรรมนูญยูกันดา คือ การบัญญัติกฎหมายในเรื่องใด ๆ เพื่อให้เกิดสันติภาพ ความสงบเรียบร้อย การพัฒนา และสร้างธรรมาภิบาลแก่ประเทศ กำหนดบทบัญญัติที่มีผลบังคับในทางกฎหมายยูกันดาแล้วแต่จะได้ให้อำนาจดังกล่าวแก่หน่วยงานที่มีหน้าที่เฉพาะ คุ่มครอง ปกป้องรัฐธรรมนูญและส่งเสริมธรรมาภิบาลตามระบอบประชาธิปไตย นอกจากนี้ รัฐสภายังมีบทบาทในการกำหนดโทษในการจัดเก็บภาษีและการได้รับเงินกู้ วิธีการในการดำเนินงานของรัฐบาล ตรวจสอบนโยบายและการบริหารงานของรัฐบาล ตรวจสอบค่าใช้จ่ายและเงินที่จะใช้จ่ายในกระทรวง กรม และหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาล ทำให้เกิดความโปร่งใสและความน่าเชื่อถือในการใช้เงินหลวง ให้ความเห็นชอบในการเสนอชื่อบุคคลเพื่อดำรงตำแหน่งรัฐมนตรี ผู้พิพากษา ทูต และตำแหน่งอื่น ๆ ที่รัฐธรรมนูญกำหนด ตั้งกระทู้ถามฝ่ายบริหารในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับนโยบายหรือการบริหารงานต่าง ๆ ของรัฐบาลในที่ประชุมสภา ติดตามสอดส่องการดำเนินการโครงการ

ต่าง ๆ ของรัฐ และอภิปรายในเรื่องสำคัญที่อยู่ในความสนใจ ซึ่งอยู่ในคำกล่าวถ้อยแถลงนโยบายแห่งชาติของประธานาธิบดี (President's State of the Nation Address)

คณะกรรมการธิการของรัฐสภาแบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่ ๑) คณะกรรมการกิจการภายในสภา ๒) คณะกรรมการการตรวจสอบนโยบาย/กฎหมาย ๓) คณะกรรมการด้านความโปร่งใส และ ๔) คณะกรรมการเฉพาะกิจ/สรรหา เพื่อดำเนินการในเรื่องใด ๆ ภายใต้คณะกรรมการทั้งสามประเภทแรกหน้าที่สำคัญของคณะกรรมการคือการอภิปรายและทำข้อเสนอในเรื่องเกี่ยวกับร่างกฎหมายที่เสนอต่อรัฐสภา เสนอร่างกฎหมายที่อยู่ในขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการนั้น ประเมินกิจกรรมต่าง ๆ ของรัฐบาลและหน่วยงานอื่น ๆ ดำเนินการทบทวนที่เกี่ยวข้องที่อยู่ในสาขาหน้าที่ของคณะกรรมการ รายงานต่อรัฐสภา และติดตามและตรวจสอบเงินของรัฐที่ได้ใช้จ่ายไป นอกจากนี้ คณะกรรมการยังมีอำนาจพิเศษที่รัฐธรรมนูญกำหนดไว้ อันได้แก่ การเรียกรัฐมนตรีหรือบุคคลใดที่ดำรงตำแหน่งในทางราชการและบุคคลอื่นให้ยื่นเอกสารหลักฐานหรือมารายงานต่อคณะกรรมการ การจ้างบุคคลให้มาช่วยเหลือในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการ เรียกหรือเชิญบุคคลให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพิจารณาชั้นกรรมการแต่ไม่มีสิทธิลงคะแนนเสียง เป็นต้น

ในส่วนของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาด้วยกันนั้น รัฐบัญญัติการบริหารราชการรัฐสภา ปี ๒๕๔๐ แก้ไขปี ๒๕๔๙ กำหนดให้มีการจัดการและการบริหารงานของรัฐสภาด้วยกัน และการจ้างงานเจ้าหน้าที่ของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาด้วยกัน มีหัวหน้าหน่วยราชการคือเลขาธิการรัฐสภาและมีรองเลขาธิการรัฐสภาอีก ๒ คน สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาด้วยกันประกอบด้วย ๑๐ สำนัก ซึ่งต่างทำหน้าที่สนับสนุนงานของรัฐสภา คณะกรรมการ และสำนักประธานรัฐสภา โดยแบ่งตามหน้าที่ในด้านต่าง ๆ ดังนี้

- ก. การให้บริการด้านกฎหมาย ได้แก่
 - ๑. สำนักงบประมาณของรัฐสภา
 - ๒. สำนักเลขาธิการรัฐสภา
 - ๓. สำนักบริการทางกฎหมายและการบัญญัติกฎหมาย
 - ๔. สำนักรายงานการประชุม
 - ๕. สำนักห้องสมุดและการบริการค้นคว้าวิจัย
- ข. การให้บริการด้านการบริหาร ได้แก่
 - ๑. สำนักการคลังและบริหารจัดการ
 - ๒. สำนักตำรวจรัฐสภา
 - ๓. สำนักสารสนเทศ
 - ๔. สำนักทรัพยากรบุคคล
 - ๕. สำนักการวางแผนและประสานการพัฒนา

ข) สาระสำคัญของการอภิปรายทั่วไป (General Debates)

๑) “สิ่งที่ไม่สามารถพูดได้ : การจำกัดเสรีภาพในการแสดงความคิดเห็นในการประชุมสภา” (Things that can't be said : limits on freedom of expression in parliamentary proceedings) ดำเนินการอภิปรายโดย นาย Marc Bosc ประธานสมาคมเลขาธิการรัฐสภาและรองเลขาธิการสภาสามัญแคนาดา

นาย Marc Bosc ประธานสมาคมเลขาธิการรัฐสภาและรองเลขาธิการสภาสามัญแคนาดา เริ่มอภิปรายในประเด็นนี้ว่า ประเทศแคนาดาได้มีการกำหนดเอกสิทธิ์ทางรัฐสภาในการพูดไว้ในกฎหมาย

รัฐธรรมนูญ ปี ๒๕๖๐ ทั้งนี้ยังมีกฎหมายว่าด้วยสภาสามัญแห่งแคนาดาที่ระบุว่า สภาดังกล่าวมีเอกสิทธิ์เช่นเดียวกับสภาสามัญของอังกฤษทุกประการ และโดยหลักการถือว่าทั้งตัวสมาชิกแต่ละคนและสภาโดยรวมต่างมีเสรีภาพในการพูดในระหว่างการประชุมสภาและถือเป็นสิทธิขั้นพื้นฐานที่มีอาจปิดกั้นได้

ตามประเพณีปฏิบัติของระบบรัฐสภาแคนาดา มีข้อจำกัดอยู่ ๔ ประการเกี่ยวกับเสรีภาพในการพูดของสมาชิก ดังนี้

๑. เอกสิทธิ์ทางรัฐสภาในการพูดจะไม่คุ้มครองในกรณีที่สมาชิกพูดภายนอกที่ประชุมสภาซึ่งการพูดหรือการนำเสนอข้อมูลใดๆ นอกที่ประชุมสภาของสมาชิกย่อมอยู่ภายใต้ข้อจำกัดทางกฎหมายเช่นเดียวกับประชาชนทั่วไป อาทิ การลงข้อความผ่านสื่อสังคมออนไลน์ เป็นต้นซึ่งประธานรัฐสภาไม่ต้องพิจารณาว่าเหมาะสมหรือไม่

๒. ประธานการประชุมสามารถตัดเตือนสมาชิกที่พูดพาดพิงถึงบุคคลใดก็ตามที่ไม่มีหนทางกล่าวแย้งหรือปกป้องชื่อเสียงได้ในการประชุมสภาและการประชุมคณะกรรมาธิการ

๓. สมาชิกจะต้องหลีกเลี่ยงการวิจารณ์ใดๆ ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาของศาลโดยถือว่าเป็นการแยกแยะและการเคารพซึ่งกันและกันระหว่างอำนาจทางนิติบัญญัติและศาล ทั้งนี้สมาชิกต้องมีความระมัดระวังที่จะไม่ใช้ประโยชน์จากเอกสิทธิ์ทางรัฐสภา

๔. ประธานในที่ประชุมมีอำนาจในการควบคุมระเบียบและมารยาทของสมาชิกระหว่างการประชุม โดยสมาชิกจะต้องปฏิบัติตาม ทั้งนี้ ประธานการประชุมอาจจำกัดการพูดหรือร้องขอให้สมาชิกออกจากที่ประชุมสภา

อย่างไรก็ตาม กฎระเบียบดังกล่าว อาจมีความยืดหยุ่นได้ขึ้นอยู่กับเสียงส่วนใหญ่ของสภา ซึ่งที่ประชุมจะพิจารณาโดยที่ประธานการประชุมยังคงสามารถยับยั้งมิให้สมาชิกใช้คำพูดหรือภาษาที่ไม่เหมาะสมหรือเรื่องที่ไม่เกี่ยวข้องกับการอภิปราย และสมาชิกไม่สามารถพูดอ้างชื่อบุคคลอื่นแต่ให้ใช้ลักษณะของตำแหน่งหน้าที่แทน ในขณะเดียวกันสมาชิกจะไม่กล่าวต่อสมาชิกอื่นโดยตรงโดยไม่ผ่านประธานการประชุม นอกจากนี้ สมาชิกไม่สามารถพูดในสิ่งที่เป็นการไม่เคารพอธิปไตย ราชวงศ์ หรือผู้สำเร็จราชการ หรือผู้มีอำนาจบริหาร หรือไม่สามารถใช้คำพูดที่ก้าวร้าวต่อสภาหรือสมาชิกอื่น และสมาชิกไม่ควรที่จะวิพากษ์วิจารณ์หรือพยายามที่จะให้การลงคะแนนเสียงในสภาเป็นอันล้มเลิก ทั้งนี้ จะต้องมีการพิจารณาเป็นรายกรณี และตามดุลยพินิจของประธานการประชุม

โดยทั่วไปแล้ว บรรดาสิ่งที่ไม่สามารถพูดได้ในสภานั้นถือเป็นภาษาที่ไม่สามารถใช้ในงานรัฐสภา (unparliamentary language) อาทิ การโจมตีเรื่องส่วนตัว การดูหมิ่น การใช้คำพูดลามก การกวนโทสะหรือก้าวร้าว ซึ่งการพิจารณาการใช้ภาษาดังกล่าวบางครั้งจะต้องแยกแยะระหว่างการใช้อย่างที่ผิดโดยมิได้ตั้งใจ (misleading) กับการใช้ภาษาที่ไม่เหมาะสมโดยที่มีการไตร่ตรองไว้ก่อน หากประธานการประชุมเห็นว่าสมาชิกใช้คำพูดที่ไม่เหมาะสมก็จะขอให้สมาชิกถอนคำพูดนั้นและกล่าวขอโทษ ประธานการประชุมอาจขอให้สมาชิกออกจากห้องประชุมทันที

- Dr. V. K. Agnihotri เลขาธิการราชยสภาอินเดีย ร่วมอภิปรายในประเด็นนี้โดยกล่าวว่า เสรีภาพในการพูดและการแสดงออกของสมาชิกรัฐสภาย่อมมีข้อจำกัดตามบทบัญญัติของรัฐธรรมนูญ และข้อบังคับการประชุมสภา ทั้งนี้ ระบุให้สมาชิกกล่าว ๑) เรื่องใดๆ ที่กำลังอยู่ในการพิจารณาของศาล ๒) กล่าวถึงเรื่องส่วนตัวของสมาชิกอื่น ๓) แสดงออกซึ่งการไม่เคารพข้อบังคับการประชุมและกฎหมายของประเทศ ๔) วิพากษ์ผลมติของสภา ยกเว้นตามญัตติที่ให้เพิกถอนมติดังกล่าว ๕) วิพากษ์การปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่ระดับสูง เว้นเสียแต่ว่าการอภิปรายนั้นเป็นสาระที่อยู่ในญัตติตามความเหมาะสม หรืออยู่ในดุลยพินิจของประธานการประชุม

ประชุม ๖) ใช้ชื่อประธานเพื่อโน้มน้าวการอภิปราย ๗) ใช้คำพูดขายชาติ ปลุกระดม หรือหมิ่นประมาท และ ๘) ใช้สิทธิในการพูดเพื่อขัดขวางกระบวนการงานทางรัฐสภา

ทั้งนี้ ระเบียบวิธีปฏิบัติและข้อกำหนดดังกล่าว ได้บรรจุอยู่ในคู่มือสำหรับสมาชิก (Handbook for Members) ที่จัดทำโดยสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา โดยในปัจจุบันประชาชนอาจเกิดความคลั่งและไม่เชื่อถือในตัวสมาชิก ดังนั้น สมาชิกจะต้องคำนึงถึงมาตรฐานของข้อพึงปฏิบัติในการประชุมสภาอย่างยิ่ง รวมถึงการเคารพประธานการประชุมที่เป็นผู้กำกับความประพฤติและมารยาทของสมาชิกด้วย

นาย Vladimir Svinarev เลขาธิการสภาสหพันธรัฐของรัสเซีย กล่าวถึงประเด็นปัญหาในหัวข้อ การอภิปรายเรื่องที่ไม่สามารถพูดได้ในการประชุมสภา ซึ่งถือว่ามีความเกี่ยวเนื่องอย่างมากในสิ่งที่เกิดขึ้นในรัฐสภารัสเซีย โดยการอภิปรายในรัฐสภาด้วยคำพูดและภาษาตามหลักประเพณีปฏิบัติที่เหมาะสมนั้นจะเป็น การสร้างบรรยากาศที่ดีของการประชุมสภาและของสังคมโดยรวม มาตรฐานทางคุณธรรมของกระบวนการทางรัฐสภาได้กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยสถานภาพของสมาชิกสภาสหพันธรัฐของรัสเซียและสภาดูมาของรัสเซีย โดยข้อบังคับของสภาสหพันธรัฐของรัสเซียระบุให้สมาชิกผู้อภิปรายใช้คำพูดที่ไม่สุภาพ แสดงท่าทีที่ก้าวร้าวและดูหมิ่นเกียรติและศักดิ์ศรีของประชาชนและเจ้าหน้าที่ และไม่กระทำการใดที่ขัดต่อกฎหมายหรือสนับสนุนการปลุกระดมและการลุกขึ้นต่อสู้กันในสังคม ตลอดจนการไม่นำเสนอข้อมูลที่บิดเบือนและกล่าวหาบุคคลใดโดยไม่มีหลักฐานรองรับ มิฉะนั้นผู้อภิปรายนั้นๆ จะถูกตัดสิทธิในการเข้าร่วมประชุมโดยทันที

อย่างไรก็ตาม สภาสหพันธรัฐได้ศึกษาและพยายามที่จะปรับปรุงระเบียบและข้อบังคับการประชุมแบบเก่า โดยศึกษาจากประมวลจริยธรรมของประเทศอื่นๆ ซึ่งในปัจจุบันรัสเซียได้พัฒนาประมวลจริยธรรมสำหรับสมาชิก โดยเฉพาะข้อห้ามมิให้มีความพยายามที่จะล้มเลิกหรือยับยั้งการประชุมสภา และการประท้วงด้วยการเดินออกจากห้องประชุมสภา

๒) “มีความจำเป็นหรือไม่ในการจำกัดการอภิปรายในการประชุมสภา” (Is it necessary to constrain debate in plenary sitting?) ดำเนินการอภิปรายโดย นาง Corinne Luquiens เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรฝรั่งเศส

ในระบบรัฐสภาแบบตัวแทนนั้น การอภิปรายและโต้เถียงกันในประเด็นที่มีความคิดเห็นต่างกันถือเป็นเรื่องปกติ ในขณะที่เดียวกันรัฐสภามีหน้าที่สำคัญอีกประการหนึ่งคือการผ่านกฎหมาย ซึ่งการที่รัฐสภาจะทำหน้าที่นี้ได้นั้น จำเป็นจะต้องใช้ระบบเสียงข้างมากในการให้ความเห็นชอบกับนโยบายหรือกฎหมายต่าง ๆ แต่หากปล่อยให้มีการอภิปรายกันอย่างยืดเยื้อหรือมิได้อยู่ในขอบเขตแล้ว การผ่านกฎหมายนั้น จะเกิดอุปสรรคและเป็นไปได้อย่างยาก ซึ่งในความเป็นจริงได้มีการใช้กลยุทธ์ต่าง ๆ โดยมีเจตนาทำให้การอภิปรายยืดเยื้อ เพื่อถ่วงเวลาและขัดขวางการผ่านกฎหมาย ดังนั้น การกำหนดให้มีการอภิปรายในรัฐสภาจะต้องคำนึงถึงความสมดุลกับหน้าที่ในการผ่านกฎหมายด้วย

รัฐสภาฝรั่งเศสนั้น เป็นสภาหนึ่งที่ประสบกับปัญหาการขัดขวางการผ่านกฎหมายมาอย่างต่อเนื่อง ในการปฏิรูปรัฐธรรมนูญครั้งที่ผ่านมา รัฐสภาฝรั่งเศสจึงได้กำหนดวิธีการที่จะควบคุมการอภิปรายมิให้ยืดเยื้อขึ้น ดังนั้น ถึงแม้รัฐสภาฝรั่งเศสจะมีกฎเกณฑ์ต่าง ๆ เช่น ข้อบังคับของรัฐสภาซึ่งกำหนดเวลาและลดเวลาของสมาชิก-รัฐสภาระหว่างการอภิปราย แต่การถ่วงเวลาและการทำให้การอภิปรายยืดเยื้อในรูปแบบต่าง ๆ เพื่อขัดขวางการผ่านร่างกฎหมายก็ยังคงเกิดขึ้น เช่น การใช้สิทธิขอประท้วง การใช้สิทธิขอพักการประชุม การใช้สิทธิขอถอนข้อเสนองาน การใช้สิทธิขอให้มีการลงคะแนนสาธารณะ และโดยเฉพาะอย่างยิ่งการใช้สิทธิยื่นขอแก้ไขร่างกฎหมาย ซึ่งเคยมีสถิติการยื่นขอแก้ไขสูงถึง ๑๓๗,๐๐๐ ครั้ง ในการพิจารณากฎหมาย ๑ ฉบับ ซึ่งแต่ละครั้งผู้ยื่นมีสิทธิพูด ๕ นาที วิธีการเหล่านี้ทั้งหมดถือเป็นสิทธิของสมาชิกรัฐสภาแต่ละคน และได้มีการนำมาใช้อย่างกว้างขวาง ตั้งแต่ทศวรรษที่ ๘๐

เป็นต้นมา กลยุทธ์เหล่านี้ได้นำมาใช้โดยฝ่ายค้าน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อถ่วงเวลาหรือขัดขวางการลงคะแนนเพื่อผ่านกฎหมายนั้น ๆ

เพื่อเป็นการแก้ไขปัญหานี้ รัฐสภาฝรั่งเศสจึงได้กำหนดวิธีการพิจารณาว่าด้วยการกำหนดเวลาในการอภิปราย (“set time limit debate procedure” หรือ TLP ในภาษาฝรั่งเศส) ไว้ในข้อบังคับของรัฐสภาฝรั่งเศสฉบับใหม่ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๖ มิถุนายน ๒๕๕๒ วิธีนี้ไม่เพียงแต่ทำให้ประธานรัฐสภาสามารถกำหนดกรอบเวลาของการอภิปรายทั่วไปได้เท่านั้น แต่ยังสามารถกำหนดกรอบเวลารวมทั้งหมดของการพิจารณาผ่านร่างกฎหมายด้วย นับจนถึงปัจจุบัน ได้มีการนำวิธีการพิจารณาว่าด้วยการกำหนดเวลาในการอภิปรายไปใช้ในการอภิปรายทางนิติบัญญัติแล้วถึง ๓๒ ครั้ง

หลังจากการนำวิธีการพิจารณาว่าด้วยการกำหนดเวลาในการอภิปรายนี้มาใช้ จำนวนครั้งของการยื่นขอแก้ไขร่างกฎหมายและการยื่นขออภิปรายอยู่ในระดับปานกลาง ซึ่งการกำหนดระยะเวลาสูงสุดสำหรับการอภิปรายและการกำหนดเวลาในการพิจารณาร่างกฎหมายจะต้องเสร็จสิ้น มีผลทำให้การใช้วิธีการยื่นขอแก้ไขร่างกฎหมายในอดีต เพื่อขัดขวางการลงคะแนนเสียงผ่านร่างกฎหมายนั้นไม่เกิดขึ้น ดังนั้น จึงถือได้ว่า การนำวิธีการพิจารณากำหนดเวลาในการอภิปรายมาใช้นั้น น่าจะสำเร็จตามเป้าหมาย

๓) “การหยิบยกประเด็นเร่งด่วนหรือฉุกเฉินในสภา” (Raising matters of urgency or emergency in the chamber) ดำเนินการอภิปรายโดย นาง Claressa Surtees ผู้ช่วยเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเครือรัฐออสเตรเลีย

- นาง Claressa Surtees ผู้ช่วยเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเครือรัฐออสเตรเลีย ได้เริ่มอภิปรายในประเด็นนี้ว่า ข้อบังคับการประชุมสภาผู้แทนราษฎรเครือรัฐออสเตรเลีย กำหนดให้สมาชิกสามารถควบคุมกิจกรรมโครงการต่าง ๆ ของรัฐให้อยู่ภายใต้การตรวจสอบหรือการวิเคราะห์ในช่วงเวลาที่กำหนดในระเบียบวาระการประชุมสภาสองมาตรการคือ สมาชิกอาจถามคำถามรัฐมนตรีโดยมิได้แจ้งให้ทราบล่วงหน้า หรืออาจเสนอให้มีการอภิปรายในเรื่องสำคัญเฉพาะได้ นอกจากนี้ ในข้อบังคับการประชุมสภา ยังกำหนดอีกสองมาตรการที่จะทำให้สมาชิกสามารถยื่นญัตติที่เกี่ยวข้องกับประเด็นที่เป็นเรื่องเร่งด่วน นั่นก็คือ การอภิปรายไม่ว่างใจรัฐบาลและการระงับระเบียบวาระโดยมิได้แจ้งล่วงหน้าเพื่อยกยอประเด็นสำคัญเฉพาะหรือเร่งด่วน

● การตั้งกระทู้ถาม : ในข้อบังคับการประชุมสภากำหนดว่าการประชุมสภาแต่ละครั้ง สมาชิกอาจถามนายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีผู้เป็นสมาชิกสภาได้ในช่วงเวลา ๑๔.๐๐ – ๑๕.๑๐ นาฬิกา โดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้าและคำถามต้องอยู่ในขอบเขตความรับผิดชอบของรัฐมนตรีผู้นั้น เช่นเดียวกัน รัฐมนตรีก็ต้องตอบให้ตรงกับประเด็นคำถามนั้น อย่างไรก็ตาม มาตรการนี้มีข้อจำกัดคือเวลาที่จัดสรรในแต่ละวันไม่เพียงพอที่จะให้สมาชิกถามคำถาม ซึ่งดำเนินการสูงสุดได้แค่เพียง ๒๐ คำถาม และโดยปกติจะเป็นกลุ่ม “กลยุทธ์” ในพรรคการเมืองต่าง ๆ ที่เป็นผู้กำหนดระยะเวลาของคำถามและการแบ่งเวลาสำหรับคำถามระหว่างกลุ่มการเมืองด้วยกัน หากสรุปจากข้อบังคับการประชุมสภาจะเห็นได้ว่าการกำหนดเวลาสำหรับคำถาม ๓๐ วินาที คำตอบ ๓ นาที หากเป็นคำถามเพิ่มเติมให้เวลา ๒๐ วินาที และคำตอบ ๑.๓๐ นาที

● การอภิปรายในเรื่องสำคัญที่ได้กำหนดแน่ชัด : โดยปกติ เรื่องหรือประเด็นที่ได้เสนอให้มีการอภิปรายจะเป็นหัวข้อที่ได้รับความสนใจในขณะนั้นหรือเป็นประเด็นเร่งด่วนที่สะท้อนเหตุการณ์ในปัจจุบันหรือเรื่องสำคัญ ในกรณีที่มีสมาชิกมากกว่าหนึ่งคนเสนอเรื่องเพื่อให้มีการอภิปราย ประธานสภาจะใช้ดุลยพินิจเลือกเรื่องที่ควรให้ความสำคัญเป็นลำดับแรกขึ้นมากับอภิปรายสำหรับวันนั้น ข้อกำหนดของการอภิปรายจะอยู่ในรูปแบบของการกล่าวถ้อยคำมากกว่าการเสนอคำถามหรือการตั้งกระทู้ถาม และการกล่าวถ้อยคำนั้นก็ไม่ต้องกล่าวโดยตรงกับรัฐบาล เช่น ความจำเป็นเร่งด่วนสำหรับรัฐบาลในการยกเลิกการเก็บภาษีคาร์บอน เป็นต้น

- การยื่นญัตติไม่ไว้วางใจรัฐบาล : การยื่นญัตติไม่ไว้วางใจรัฐบาลเป็นเรื่องสำคัญมากและไม่ค่อยเกิดขึ้นบ่อยนัก อาจมีการยื่นญัตติเมื่อใดก็ได้ที่มีการประชุมสภา หรือสมาชิกอาจถามรัฐมนตรี เพื่อให้รับญัตตินี้เมื่อใดก็ได้เช่นกัน และเมื่อมีการยื่นแล้ว จะถือเป็นญัตติที่มีลำดับความสำคัญเหนือวาระอื่น ๆ ทั้งหมด โดยมีกำหนดระยะเวลาสำหรับผู้ยื่นญัตติอภิปราย ๓๐ นาที นายกรัฐมนตรีหรือรัฐมนตรีที่ขึ้นกล่าวคนแรก ๓๐ นาที และสมาชิกอื่น ๒๐ นาที

- การระงับระเบียบวาระโดยมิได้แจ้งล่วงหน้า : การยื่นญัตติเพื่อระงับระเบียบวาระอาจทำได้โดยไม่ต้องแจ้งล่วงหน้า โดยการยื่นญัตตินี้อาจยื่นในเวลาใดก็ได้ หากมีการยื่นญัตติขณะที่มีการอภิปรายในเรื่องใด ญัตติจะต้องเกี่ยวข้องกับวาระเฉพาะนั้น ๆ มาตรการนี้เป็นมาตรการที่เอื้อประโยชน์หลายอย่างและยอมให้มีการเสนอเรื่องที่มิชอบเขตกว้างออกไปเพื่อให้มีการอภิปราย ในการยื่นญัตติดังกล่าวนี้ สมาชิกสามารถกล่าวถึงความเกี่ยวข้องที่นำไปสู่การพยายามให้เริ่มมีการอภิปรายในประเด็นเฉพาะได้ ซึ่งการกำหนดระยะเวลาตามข้อบังคับการประชุมสภา การอภิปรายทั้งหมดใช้เวลา ๒๕ นาที ผู้ยื่นญัตติ ๑๐ นาที ผู้รับรอง (หากมี) ๕ นาที สมาชิกคนแรกที่กล่าวตอบญัตติ ๑๐ นาที และสมาชิกอื่น ๕ นาที

- Dr. V. K. Agnihotri เลขาธิการราชยสภาอินเดีย ร่วมแสดงความเห็นในประเด็นนี้โดยเฉพาะในส่วนของราชยสภาอินเดียว่า ในข้อบังคับการประชุมของราชยสภาอินเดียมีเครื่องมือสำหรับการหยิบยกหรืออภิปรายประเด็นที่เป็นเรื่องสำคัญสาธารณะ รวมถึงประเด็นเร่งด่วนหรือฉุกเฉินไว้ด้วย ทั้งนี้ นอกจากเครื่องมือดังกล่าวอันได้แก่ ถ้อยแถลงโดยรัฐมนตรีที่ตอบเรื่องที่ร้องขอให้มีการพิจารณา (Calling attention) และการอภิปรายในช่วงเวลาที่กำหนดสั้น ๆ เพื่อหยิบยกประเด็นเร่งด่วนขึ้นอภิปรายในสภาแล้ว สมาชิกอาจยื่นขอให้ “Zero hour” (ใน “Zero hour” นี้สมาชิกสามารถหยิบยกประเด็นที่เป็นเรื่องสำคัญขึ้นมาขอให้อภิปรายโดยมิต้องแจ้งให้ประธานทราบล่วงหน้า ซึ่งโดยปกติ การตั้งประเด็นคำถามในรัฐสภาจะต้องแจ้งให้ทราบและบรรจุลงในระเบียบวาระก่อน แต่ในช่วงของ “Zero hour” สมาชิกมีอิสระที่จะหยิบยกประเด็นปัญหาที่อยู่ในความสนใจของประชาชนขึ้นมากล่าวได้โดยมิต้องแจ้งให้ทราบล่วงหน้า ซึ่งประธานจะเป็นผู้อนุญาต - ที่มา www.wiki.answers.com)

การร้องขอให้มีการพิจารณา (Calling attention) ซึ่งเป็นเครื่องมือหนึ่งในการหยิบยกประเด็นเร่งด่วนหรือประเด็นฉุกเฉินขึ้นในที่ประชุมนั้น ทำให้สมาชิกสามารถร้องขอให้รัฐมนตรีตอบเรื่องใด ๆ ที่เป็นเรื่องสำคัญของรัฐที่เป็นเรื่องเร่งด่วนโดยต้องได้รับอนุญาตจากประธานก่อน รัฐมนตรีอาจตอบสั้น ๆ หรืออาจขอให้กำหนดเวลาตอบคำถามในภายหลังโดยไม่มีการอภิปราย ทั้งนี้ข้อบังคับการประชุมกำหนดห้ามมิให้หยิบยกประเด็นคำถามมากกว่าหนึ่งครั้งในการประชุมครั้งเดียวกัน โดยปกติ Calling attention จะมีขึ้นภายหลังชั่วโมงหรือระยะเวลาในการตั้งกระทู้ถามสิ้นสุดลงแล้ว โดยจะมีการรับเรื่องที่สมาชิกยื่น Calling attention สองหรือสามวันก่อนที่จะเรียกรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องมาเพื่อให้รัฐมนตรีได้เตรียมตัวแถลงประเด็นคำถามนั้น สมาชิกที่ยื่น Calling attention จะได้รับอนุญาตให้พูดไม่เกิน ๗ นาที ส่วนสมาชิกอื่นที่ประธานอนุญาตให้พูดจะใช้เวลาไม่เกิน ๕ นาที เพื่อหลีกเลี่ยงมิให้มีการกล่าวหรือการแถลงที่ยาวเกินไป ซึ่งระยะเวลาในการร้องขอให้มีการพิจารณาหรือ Calling attention นี้ไม่ควรเกินหนึ่งชั่วโมง และหากมี Question hour ด้วย Calling attention ก็ควรจะสิ้นสุดลงที่เวลา ๑๓.๐๐ นาฬิกาตรง โดยการยอมรับหรือการไม่รับ Calling attention เป็นดุลยพินิจของประธานในที่ประชุม

การอภิปรายในช่วงเวลาที่กำหนดสั้น ๆ (Short duration discussion) โดยการยื่นต่อเลขาธิการสภาระบุประเด็นที่ต้องการหยิบยกให้ชัดเจน ซึ่งจะยื่นในเวลาใดก็ได้หลังจากได้มีการออกหนังสือเรียกประชุมถึงสมาชิกสภาแล้ว และควรให้สมาชิกลงลายมือชื่อเพื่อรับรองอย่างน้อยสองคน พร้อมกันนี้ การยื่นหนังสือขอให้

มีการอภิปรายในช่วงเวลาที่กำหนดสั้น ๆ นี้ ควรแนบคำอธิบายเหตุผลในการหยิบยกประเด็นเพื่อให้มีการอภิปราย ประธานในที่ประชุมจะเป็นผู้ตัดสินรับหรือไม่รับหนังสือนี้ ทั้งนี้ ประธานจะพิจารณาว่าประเด็นที่หยิบยกขึ้นมามีความเร่งด่วนหรือไม่เพียงใดและมีความสำคัญต่อรัฐมากน้อยเพียงใด โดยรับฟังข้อมูลทั้งจากสมาชิกที่เสนอประเด็นและรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง จากนั้นจึงตัดสินว่าจะรับหรือไม่รับคำร้องให้มีการอภิปราย หากรับก็จะระบุวันในการอภิปรายและบรรจุลงในวาระต่อไป ในการอภิปราย สมาชิกที่ยื่นจะกล่าวแถลงสั้น ๆ ภายหลังจากรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องตอบแล้ว สมาชิกคนดังกล่าวไม่มีสิทธิตอบอีก

การระงับให้มีชั่วโมงการตั้งกระทู้ถามเพื่อหยิบยกประเด็นสำคัญ (Suspension of the question hour to raise urgent matters) ประธานในที่ประชุมสามารถใช้ดุลยพินิจเด็ดขาดแต่เพียงผู้เดียวในการตัดสินว่าควรรับข้อเสนอให้มีการระงับชั่วโมงการตั้งกระทู้ถามเพื่อหยิบยกประเด็นสำคัญหรือไม่ หากรับ สมาชิกที่ยื่นญัตติให้ระงับนี้ก็จะได้รับอนุญาตให้กล่าวสั้น ๆ เกี่ยวกับญัตติที่ยื่นจากนั้นจะให้สภาลงคะแนนเสียงว่าจะปฏิเสธหรือรับญัตตินั้น มีหลายกรณีเมื่อประธานได้เห็นชอบที่จะไม่รับญัตติขอให้ระงับชั่วโมงการตั้งกระทู้ถามและญัตติก็ได้รับความเห็นชอบจากสภา

การยื่นขอให้มี Zero hour (การหยิบยกประเด็นโดยได้รับอนุญาตจากประธานในที่ประชุม) – วิธีนี้มีได้มีระบุไว้ในข้อบังคับการประชุมสภา การหยิบยกประเด็นที่เป็นเรื่องสำคัญขึ้นมากขอให้มีการอภิปรายใน Zero hour จะมีขึ้นภายหลังทันทีที่ชั่วโมงการตั้งกระทู้ถามสิ้นสุดลง และโดยปกติ Zero hour จะเสร็จสิ้นภายในเวลา ๑๒.๓๐ นาฬิกา โดยสมาชิกจะขอหยิบยกประเด็นก่อน ๑๐.๐๐ นาฬิกาในวันนั้น และประเด็นดังกล่าวที่จะหยิบยกขึ้นมากล่าวจะมีผลเฉพาะวันนั้นเท่านั้น ทั้งนี้การหยิบยกประเด็นนั้น อนุญาตให้สมาชิกหนึ่งคนต่อหนึ่งสัปดาห์ และวันละไม่เกิน ๑๐ เรื่อง โดยต้องเป็นเรื่องที่มีความสำคัญต่อสาธารณะที่ต้องหยิบยกขึ้นมาอย่างเร่งด่วน เรื่องใดจะได้พูดก่อน ให้ดูตามเวลาที่รับเรื่อง สมาชิกจะได้รับอนุญาตให้พูดโดยใช้เวลา ๓ นาที

- นาย Claes Mårtensson รองเลขาธิการรัฐสภาสวีเดน กล่าวว่า สมาชิกสามารถยกประเด็นสำคัญขึ้นอภิปรายในสภาได้โดยถือว่าเป็นบทบาทการทำหน้าที่ของรัฐสภาในการควบคุมดูแลการทำงานของรัฐบาลและรัฐมนตรี ซึ่งเป็นประเด็นหรือเรื่องสำคัญที่ต้องการการตัดสินใจอย่างเร่งด่วนจากรัฐสภา วิธีการหยิบยกประเด็นสำคัญดังกล่าว ได้แก่

๑) การตั้งกระทู้ถาม (Interpellations) โดยสมาชิกตั้งกระทู้ถามรัฐมนตรีในเรื่องที่เกี่ยวกับการปฏิบัติงานหรือการทำหน้าที่ของรัฐมนตรีผู้นั้น รัฐมนตรีจะตอบคำถามในสภาภายใน ๑๔ วัน แม้ว่าจริง ๆ แล้วรัฐมนตรีไม่มีหน้าที่ต้องตอบกระทู้ถาม แต่คณะกรรมการสิทธิการรัฐธรรมนูญได้แสดงความเห็นว่า การที่รัฐมนตรีจะไม่ตอบคำถามนั้นควรเป็นเหตุการณ์หรือสถานการณ์ที่ได้รับการยกเว้นเป็นพิเศษเท่านั้น และหากรัฐมนตรีตอบล่าช้าหรือไม่ตอบ รัฐมนตรีจะต้องแจ้งเหตุผลให้สภาทราบด้วย ส่วนสมาชิกอื่นที่มีได้ยื่นกระทู้ถามอาจลงชื่อเข้าร่วมในการอภิปรายกระทู้ถามได้ การอภิปรายจะไม่ส่งผลต่อการตัดสินใจใด ๆ ของสภา แต่คำอภิปรายของสมาชิกจะถูกบันทึกในรายงานการประชุมของสภา การอภิปรายกระทู้ถามในรัฐสภาสวีเดนมีจำนวนประมาณ ๕๐๐ คำถามต่อปี

๒) การตั้งคำถาม (Questions) แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท

๒.๑ สมาชิกยื่นคำถามเพื่อขอให้รัฐมนตรีตอบเป็นลายลักษณ์อักษร คำถามประเภทนี้จะต้องยื่นภายใน ๕ วัน จะมีการรายงานคำถามและคำตอบทุกสัปดาห์ในเอกสารภาคผนวกของรายงานการประชุมสภา อย่างไรก็ตาม รัฐมนตรีไม่มีหน้าที่ต้องตอบคำถามเป็นลายลักษณ์อักษร แต่หากตอบช้าหรือไม่ตอบ ก็ต้องแจ้งเหตุผลให้สภาทราบด้วย การยื่นคำถามประเภทนี้อาจยื่นได้ทุกวัน ในช่วงระยะเวลาที่ไม่มีการประชุมสภาให้ตอบคำถามภายใน ๑๔ วัน ในปีหนึ่ง ๆ จำนวนของคำถามมีเกือบ ๑,๐๐๐ คำถาม

๒.๒ การยื่นคำถามขอให้รัฐมนตรีตอบด้วยวาจาในช่วงเวลาการถาม-ตอบ (Question time) ในสภาทุกวันพฤหัสบดี จะมีรัฐมนตรี ๕ คนมาสภาเพื่อตอบคำถามจากสมาชิกสภาเป็นเวลาหนึ่งชั่วโมง โดยทั้งคำถามและคำตอบต้องสั้นกระชับ ส่วนนายกรัฐมนตรีจะมาตอบคำถามสมาชิกสภาเดือนละหนึ่งครั้งและเป็นการตอบคำถามด้วยวาจา โดยหัวหน้าพรรคหรือตัวแทนจากพรรคฝ่ายค้านจะมีสิทธิถามคำถามก่อน

๓. การอภิปรายในกิจการปัจจุบัน มีเกณฑ์หลายประการในการกำหนดเวลาว่าจะให้มีการอภิปรายในกิจการที่ดำเนินอยู่ในปัจจุบันหรือไม่ ซึ่งควรมีความเกี่ยวข้องกับประเด็นที่สำคัญในปัจจุบัน และนำมาพิจารณาอย่างเร่งด่วนและเกี่ยวข้องกับประเด็นสำคัญทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ และรัฐสภาสวีเดนไม่มีแผนการที่จะนำมาพิจารณาในอนาคตอันใกล้ โดยการอภิปรายนี้จะมีรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง พร้อมด้วยตัวแทนจากแต่ละพรรคที่ต้องการเข้าร่วมอภิปรายแต่ไม่มีการลงมติ

๔. การยื่นญัตติที่มีผลมาจากเหตุการณ์สำคัญโดยสมาชิก ญัตติดังกล่าวนี้อาจยื่นโดยสมาชิกรัฐสภาอย่างน้อยสิบคน วัตถุประสงค์ของการยื่นญัตตินี้ก็เพื่อให้ฝ่ายค้านในรัฐสภาได้เสนอข้อเสนอสืบเนื่องมาจากเหตุการณ์สำคัญ และเป็นเหตุการณ์ที่ไม่สามารถทราบล่วงหน้าหรือพิจารณาได้ก่อนหน้านี้ ทั้งนี้ประธานสภาจะเป็นผู้พิจารณารับหรือไม่รับญัตติ ถ้าการยื่นญัตติเป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนด ก็จะทำการแจ้งเวียนญัตตินั้นให้แก่คณะกรรมการที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความเห็นเพื่อจัดเตรียมทำข้อเสนอที่ระบุในญัตติต่อไป

๕. การหยิบยกประเด็นเร่งด่วนโดยคณะกรรมการ ทั้งนี้กระทำได้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายที่เสนอ มีลักษณะเร่งด่วนและไม่มีเวลาที่จะมารอข้อเสนอจากรัฐบาล

- นาย Vladimir Svinarev เลขาธิการสภาสหพันธรัฐของรัสเซีย ร่วมอภิปรายในประเด็นนี้ว่า กฎเกณฑ์ข้อบังคับของสภาสหพันธรัฐของรัสเซียได้กำหนดกระบวนการและวิธีการหยิบยกประเด็นสำคัญเร่งด่วนหรือประเด็นฉุกเฉินไว้ โดยสภาสหพันธรัฐอาจอภิปรายในประเด็นต่าง ๆ ที่ไม่ได้กำหนดในตารางเวลา โดยหน้าที่หลักของสภาคือการจัดเตรียมและพิจารณาประเด็นต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมหรือกิจการของสภาสหพันธรัฐ รวมถึงกิจกรรมที่มีลักษณะเร่งด่วนด้วย นอกจากนี้รูปแบบการพิจารณาโดยสภาสหพันธรัฐที่สำคัญในการหยิบยกประเด็นเร่งด่วนหรือฉุกเฉินคือสมัยประชุมพิเศษของสภา ทั้งนี้ สภาจะเป็นตัวแทนแสดงให้เห็นถึงความสนใจในหัวข้อประเด็นสำคัญของสหพันธรัฐรัสเซีย ซึ่งให้สิทธิในการตัดสินใจในประเด็นที่สะท้อนมุมมองต่าง ๆ ของชีวิตประชาชน เช่น ในขอบเขตด้านเศรษฐกิจและสังคม และเหตุการณ์ด้านการเมืองและสังคม

โดยสมัยประชุมพิเศษของสภาจะมีขึ้นตามคำแนะนำของประธานาธิบดีสหพันธรัฐรัสเซียหรือประธานสภา เป็นต้น หรืออาจมีขึ้นในกรณีที่มีความจำเป็นต้องมีมติอย่างเร่งด่วนในเรื่องที่เกี่ยวกับความเป็นไปได้ในการใช้กองกำลังของสหพันธรัฐรัสเซียนอกเขตประเทศ หรือการพิจารณากฎหมายของสหพันธรัฐ หรือพิจารณาประเด็นสำคัญด้านบุคลากร เป็นต้น และด้วยสถานการณ์ด้านต่างประเทศและสถานการณ์ในประเทศที่ซับซ้อน ในปี ๒๕๕๑ ปีเดียวมีการจัดสมัยประชุมพิเศษของสภา ๓ ครั้ง และโดยรวมนับจากปี ๒๕๕๑ จนถึงปัจจุบัน สภามีสมัยประชุมพิเศษมาแล้วทั้งหมด ๘ ครั้ง ในการพิจารณาประเด็นสำคัญในสมัยประชุมพิเศษนั้น สภาจะให้การรับรองข้อมติ เรื่องอุทธรณ์และเสนอแนะวิธีการแก้ไขที่เหมาะสม เช่น ในเดือนสิงหาคม ๒๕๕๑ สภาได้รับเรื่องอุทธรณ์ที่ร้องเรียนถึงประธานาธิบดีในเรื่องการรำลึกถึงการประกาศเอกราชของ South Ossetia และ Abkhazia หรือในปี ๒๕๕๒ มีการเชิญให้รองนายกรัฐมนตรีของสหพันธรัฐรัสเซีย รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลัง และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงการคลังของสหพันธรัฐรัสเซีย อภิปรายในประเด็นเรื่องการแก้ไขเพิ่มเติมงบประมาณที่จำเป็น

ค) สารสำคัญของการนำเสนอประเด็นอภิปราย (Communications)

๑) “การดำเนินการถอดถอนผู้พิพากษาในรัฐสภาอินเดีย” (Impeachment of a Judge in the Indian Parliament) โดย Dr. V. K. Agnihotri เลขาธิการราชยสภาอินเดีย

รัฐธรรมนูญอินเดียมีบทบัญญัติถอดถอนผู้พิพากษาออกจากตำแหน่ง โดยกำหนดว่าผู้พิพากษาศาลฎีกาหรือศาลสูงอาจยื่นหนังสือลาออกจากตำแหน่ง แต่ไม่สามารถถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งยกเว้นโดยคำสั่งของประธานาธิบดี (ภายหลังจากที่แต่ละสภาได้อภิปรายแล้ว ด้วยเสียงส่วนใหญ่ของสมาชิกไม่น้อยกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกที่มาประชุมของสภานั้น และได้มีการลงคะแนนเสียงเสนอต่อประธานาธิบดีในสมัยประชุมเดียวกันเพื่อให้มีการถอดถอนโดยมีเหตุผลในเรื่องการประพฤติตนไม่เหมาะสมหรือการไม่สามารถกระทำหน้าที่ได้)

ตามรัฐธรรมนูญผู้พิพากษา (การไต่สวน) พ.ศ. ๒๕๑๑ กำหนดว่า การยื่นญัตติเพื่อเสนอต่อประธานาธิบดีเพื่อให้ถอดถอนผู้พิพากษานั้น ในกรณีของราชยสภาจะต้องมีสมาชิกสภาลงลายมือชื่อไม่น้อยกว่าห้าสิบคนและในกรณีของโลกลสภาจะต้องมีสมาชิกสภาลงลายมือชื่อไม่น้อยกว่าหนึ่งร้อยคน และภายหลังจากการพิจารณาและปรึกษาหารือตามควรแล้ว ประธานราชยสภาหรือประธานโลกลสภา อาจรับหรือไม่รับญัตติที่ยื่นนั้นได้ หากรับญัตติแล้ว ประธานราชยสภาหรือประธานโลกลสภาจะแต่งตั้งคณะกรรมการการประกอบด้วยสมาชิกจำนวน ๓ คน จาก ๑) ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลและผู้พิพากษาอื่นของศาลฎีกาหรือศาลสูงสุด ๒) ผู้พิพากษา หัวหน้าศาลของศาลสูงสุด และ ๓) นักกฎหมายที่มีชื่อเสียง คณะกรรมการนี้จะกำหนดข้อหาต่อผู้พิพากษาและจะใช้อำนาจของศาลแพ่งในส่วนที่เกี่ยวกับการออกหมายเรียกบุคคลเพื่อให้มาสาบานตน จัดทำเอกสาร ฯลฯ ในกรณีที่เป็นการกล่าวหาในเรื่องการไม่สามารถกระทำหน้าที่ทั้งในด้านกายภาพหรือด้านจิตใจและมีการปฏิเสธข้อกล่าวหาเหล่านั้น ให้ประธานของสภานั้นแต่งตั้งคณะกรรมการแพทย์เพื่อทำการตรวจร่างกายของผู้พิพากษา เมื่อได้ทำการสอบสวนเสร็จสิ้นแล้ว ให้คณะกรรมการส่งรายงานให้แก่ประธานของสภานั้น ระบุผลที่ได้ในข้อกล่าวหาแต่ละข้อแยกกัน หากรายงานของคณะกรรมการระบุว่าผู้พิพากษามีความผิดโดยมีพฤติกรรมไม่เหมาะสมหรือไม่สามารถกระทำหน้าที่ได้ สภาจะทำการพิจารณาญัตติพร้อมด้วยรายงานของคณะกรรมการที่เสนอมา

ภายใต้รัฐธรรมนูญผู้พิพากษา (การไต่สวน) พ.ศ. ๒๕๑๑ มีสมาชิกยื่นญัตติเพื่อให้ถอดถอนผู้พิพากษาต่อโลกลสภาจำนวน ๑๙๙ คน (ในวันที่ ๑๕ พฤษภาคม ๒๕๑๓) ต่อมา ประธานโลกลสภาพิจารณาเห็นว่าไม่ควรดำเนินการภายใต้รัฐธรรมนูญดังกล่าวและไม่รับญัตติ และนับจนถึงปัจจุบันมีญัตติยื่นถอดถอนผู้พิพากษาเพียง ๓ ท่านเท่านั้น ในคดีแรกเป็นการยื่นญัตติถอดถอนผู้พิพากษา V. Ramaswami ผู้พิพากษาศาลฎีกาเมื่อเดือนพฤษภาคม ๒๕๓๖ ในข้อหาที่เกี่ยวกับการใช้อำนาจในการบริหารและด้านการเงินในทางที่ผิดในฐานะที่เป็นผู้พิพากษาหัวหน้าศาลของศาลสูงแห่งรัฐปัญจาบและहरยาणा และความผิดฐานยักยอกทรัพย์สิน แต่เนื่องจากไม่ได้รับเสียงข้างมากในสภาตามที่กำหนด ญัตติจึงตกไป ในคดีที่สอง เป็นกรณีของผู้พิพากษา Soumitra Sen ผู้พิพากษาศาลสูงแห่งกัลกัตตา โดยญัตติที่ขอให้ถอดถอนอ้างเหตุผลสองเรื่องคือ การใช้เงินจำนวนมากในลักษณะที่ไม่เหมาะสมในหน้าที่ของตน และการแถลงข้อความอันเป็นเท็จซึ่งผิดไปจากข้อเท็จจริงในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการใช้เงินในลักษณะที่ไม่เหมาะสม ราชยสภาลงคะแนนเสียงเห็นชอบให้ถอดถอนจำนวน ๑๘๙ เสียง ไม่เห็นชอบ ๑๖ เสียง แต่ต่อมา ผู้พิพากษา Soumitra Sen ได้ยื่นหนังสือลาออกจากตำแหน่งผู้พิพากษาศาลสูงแห่งกัลกัตตาต่อประธานาธิบดีอินเดีย ก่อนที่จะมีการพิจารณาถอดถอนในขั้นที่กลับไปพิจารณาในโลกลสภา ดังนั้น ญัตติที่ยื่นขอให้ถอดถอนนี้จึงตกไป ในคดีที่สาม เป็นกรณีของผู้พิพากษา P.D. Dinakaran ผู้พิพากษาหัวหน้าศาลสูงแห่งการนาทากา ซึ่งถูกกล่าวหาว่ากระทำการทุจริต ประธานราชยสภาจึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการสอบสวนเพื่อดำเนินการสอบสวนหาเหตุที่จะดำเนินการถอดถอนผู้พิพากษาออกจากตำแหน่ง ซึ่งก่อนที่คณะกรรมการจะสิ้นสุดการสอบสวนและเสนอรายงานการสอบสวน ผู้พิพากษา

P.D. Dinakaran ก็ได้ยื่นหนังสือลาออกถึงประธานาธิบดีอินเดีย ด้วยเหตุนี้ การยื่นญัตติขอให้ถอดถอนจึงไม่เกิดผล ประธานาธิบดีจึงสั่งให้ยุติงานของคณะกรรมการการสอบสวนนับแต่นั้น

จะเห็นได้ว่าแม้บทบาทหลักของรัฐสภาคือการออกกฎหมาย แต่รัฐสภาก็มีหน้าที่ในด้านที่เกี่ยวข้องกับตุลาการด้วย การประพฤติดีหรือการที่ผู้พิพากษามีพฤติกรรมไม่เหมาะสม รัฐสภาจึงมีสิทธิเด็ดขาดในเรื่องดังกล่าว กระบวนการในการถอดถอนผู้พิพากษาศาลสูงหรือศาลฎีกาจึงเป็นเรื่องที่มีความสำคัญอย่างมีต้องสงสัย จึงมีอายุยอมให้พฤติกรรมที่ไม่เหมาะสมของผู้พิพากษาเพียงคนเดียวทำให้สถาบันตุลาการเสื่อมเสียไปด้วยได้ หากศาลมีความโปร่งใสตรวจสอบได้ก็ยิ่งเสริมภาพลักษณ์ให้กับศาลเอง อีกทั้งยังเป็นการเสริมโครงสร้างประชาธิปไตยให้มีความแข็งแกร่งอีกด้วย กระบวนการในการถอดถอนผู้พิพากษาจึงมีลักษณะค่อนข้างใช้ความพยายามและใช้เวลา ด้วยเหตุนี้หลักการในเรื่องความโปร่งใสและความสามารถตรวจสอบได้ในการทำหน้าที่ของศาลจะช่วยแก้ไขปัญหาดังกล่าวได้ และด้วยวัตถุประสงค์นี้ ในปี ๒๕๕๓ จึงได้มีการเสนอร่างกฎหมายว่าด้วยมาตรฐานและการตรวจสอบได้แห่งตุลาการต่อรัฐสภาเพื่อวางมาตรฐานของศาล โดยจะยกเลิกรัฐธรรมนูญผู้พิพากษา (การไต่สวน) พ.ศ. ๒๕๑๑ เพื่อสร้างกลไกตามกฎหมายเกี่ยวกับเรื่องร้องเรียนผู้พิพากษาศาลสูงและศาลฎีกา และสร้างความรับผิดชอบให้เกิดขึ้นกับตัวผู้พิพากษา

ในส่วนนี้ กลุ่มงานสมาคมรัฐสภาและสมาคมเลขาธิการรัฐสภา ขอแสดงกระบวนการในการถอดถอนผู้พิพากษาในประเทศไทย เพื่อเปรียบเทียบกับกรถอดถอนผู้พิพากษาของอินเดีย ดังนี้

ตามมาตรา ๒๗๑ ของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้มีการเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภาเพื่อให้วุฒิสภามีมติถอดถอนผู้พิพากษาที่มีพฤติการณ์ร้ายแรงผิดปกติ ส่อไปในทางทุจริตต่อหน้าที่ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการ ส่อว่ากระทำผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม ส่อว่าจงใจใช้อำนาจหน้าที่ขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง (มาตรา ๒๗๐) โดยการเข้าชื่อร้องขอสามารถดำเนินการได้ในกรณีดังต่อไปนี้

- (๑) สมาชิกสภาผู้แทนราษฎรจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของสภาผู้แทนราษฎรเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภา และคำร้องขอดังกล่าวต้องระบุพฤติการณ์ที่กล่าวหาผู้พิพากษาก่อทำความผิดเป็นข้อๆ ให้ชัดเจน
- (๒) สมาชิกวุฒิสภาจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในสี่ของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภาเข้าชื่อร้องขอต่อประธานวุฒิสภา
- (๓) ประชาชนผู้มีสิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่าสองหมื่นคนเข้าชื่อร้องขอให้ถอดถอน

เมื่อประธานวุฒิสภาได้รับคำร้องขอให้ถอดถอนผู้พิพากษาแล้ว จะส่งเรื่องให้คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติดำเนินการไต่สวนให้แล้วเสร็จโดยเร็ว จากนั้นให้คณะกรรมการฯ ทำรายงานเสนอต่อวุฒิสภา โดยในรายงานดังกล่าวต้องระบุให้ชัดเจนว่าข้อกล่าวหาตามคำร้องขอนั้นมีมูลหรือไม่เพียงใด มีพยานหลักฐานที่ควรเชื่อหรือไม่ พร้อมทั้งให้ระบุข้อยุติว่าจะให้ดำเนินการอย่างไรด้วย (มาตรา ๒๗๒ วรรคสอง)

ในกรณีที่คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติมีมติด้วยคะแนนเสียงไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ว่าข้อกล่าวหาดังกล่าวมีมูล ผู้พิพากษาที่ถูกกล่าวหาจะไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ต่อไปได้นับตั้งแต่วันที่คณะกรรมการฯ มีมติว่าข้อกล่าวหาอันมีมูล และยังไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้จนกว่าวุฒิสภามีมติ ทั้งนี้ ให้ประธานกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติส่งรายงานและเอกสารพร้อมทั้งความเห็นไปยัง

(๑)ประธานวุฒิสภาเพื่อให้ประธานวุฒิสภาจัดให้มีการประชุมวุฒิสภาเพื่อพิจารณากรณีดังกล่าวโดยเร็ว และ

(๒)อัยการสูงสุด เพื่อให้ดำเนินการฟ้องคดีต่อศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง

แต่หากคณะกรรมการฯ เห็นว่าข้อกล่าวหาไม่มีมูล ก็ให้ข้อกล่าวหานั้นตกไป

ในการออกเสียงลงคะแนน สมาชิกวุฒิสภามีอิสระในการออกเสียงซึ่งต้องกระทำโดยวิธีลงคะแนนลับ มติที่ให้ถอดถอนผู้ใดออกจากตำแหน่งให้ถือเอาคะแนนเสียงไม่น้อยกว่าสามในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของวุฒิสภา (มาตรา ๒๗๔ วรรคแรก) ผู้ใดถูกถอดถอนออกจากตำแหน่งให้ผู้นั้นพ้นจากตำแหน่งหรือให้ออกจากการชำนับแต่วันที่วุฒิสภามีมติให้ถอดถอน และให้ตัดสิทธิผู้นั้นในการดำรงตำแหน่งใดในทางการเมืองหรือในการรับราชการเป็นเวลาห้าปี (มาตรา ๒๗๔ วรรคสอง) มติของวุฒิสภานี้ให้เป็นที่สุดและห้ามมิให้มีการร้องขอให้ถอดถอนบุคคลดังกล่าวโดยอาศัยเหตุเดียวกันอีก แต่ทั้งนี้ไม่กระทบกระเทือนการพิจารณาของศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง (มาตรา ๒๗๔ วรรคสาม)

๒) “แผนยุทธศาสตร์การให้บริการด้านรัฐสภาของรัฐสภาสมาพันธ์รัฐสวิสในปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙” (Strategic plan of the parliamentary service of the Swiss Parliament for 2012 - 2016) โดย นาย Philippe Schwab เลขาธิการสภาที่ปรึกษาแห่งรัฐและรองเลขาธิการรัฐสภาสมาพันธ์รัฐสวิส

ด้วยองค์กรต้องมีความเข้มแข็งและเพื่อการทำหน้าที่ที่เหมาะสมของรัฐสภาซึ่งไม่มีความแน่นอน โดยมีความแตกต่างกันไปตามการเลือกตั้งแต่ละครั้ง จึงยึดหลักการที่ว่า “สมาชิกรัฐสภามาแล้วก็ไป แต่การบริหารจัดการงานยังคงต้องมีอยู่” และด้วยวิกฤตทางการเงินของรัฐและมาตรการประหยัดต่าง ๆ ที่มีต่อมา ในช่วงหลังปี ๒๕๔๓ รัฐสภาจึงพิจารณาลดจำนวนเจ้าหน้าที่ลง จนในช่วงต้นปี ๒๕๕๔ สถานการณ์ความไม่แน่นอนในเรื่องงบประมาณนำไปสู่ผลสะท้อนเชิงยุทธศาสตร์ในช่วงปี ๒๕๕๕ - ๒๕๕๙ โดยมีเป้าหมายเพื่อระบุงิจกรรมที่มีความสำคัญและจำเป็นต้องดำเนินการก่อนและกำจัดหรือยกเลิกวิธีปฏิบัติอื่น ๆ ที่ล้าสมัยให้หมดไป

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาสมาพันธ์รัฐสวิส (Parliamentary services) มีหน้าที่สนับสนุนงานของรัฐสภา คณะกรรมาธิการ และสมาชิกรัฐสภา มีเลขาธิการรัฐสภาเป็นหัวหน้า มีคณะผู้บริหาร (Administration delegation) ประกอบด้วยประธานและรองประธานของทั้งสองสภา ควบคุมและกำกับดูแลในภาพรวม รวมทั้งยังมีหน้าที่รับผิดชอบในการจัดการงบประมาณสำหรับรัฐสภาและการบริหารงานของรัฐสภา สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาของสมาพันธ์รัฐสวิสตั้งขึ้นในปี ๒๔๖๓ อยู่ภายใต้อำนาจของรัฐบาล จนกระทั่งในปี ๒๕๔๒ รัฐธรรมนูญของประเทศได้กำหนดให้มีสถานะเป็นอิสระจากฝ่ายบริหารซึ่งสอดคล้องกับหลักการการแบ่งแยกอำนาจและสอดคล้องกับการทำหน้าที่ของรัฐสภาในฐานะหน่วยงานที่ใช้อำนาจสูงสุดของสมาพันธ์รัฐ สัญลักษณ์ประการหนึ่งที่แสดงให้เห็นถึงความเป็นอิสระของหน่วยงานแห่งนี้คือ เลขาธิการรัฐสภามาจากการแต่งตั้งโดยสภาที่ปรึกษา สภาที่ปรึกษา ซึ่งการเสนอชื่อผู้ที่ดำรงตำแหน่งเลขาธิการรัฐสภาจะได้รับการยืนยันโดยสภาที่ปรึกษาแห่งชาติ (สภาสูง) และสภาที่ปรึกษาแห่งรัฐ (สภาล่าง) ในการประชุมร่วมของทั้งสองสภา เลขาธิการรัฐสภามีวาระการดำรงตำแหน่งสี่ปี โดยสำนักงานเลขาธิการรัฐสภามีขอบเขตการทำงานใน ๔ ด้านกว้าง ๆ ได้แก่

- ฝ่ายบริการระบบต่าง ๆ มีหน้าที่รับผิดชอบกิจกรรมต่าง ๆ และการดำเนินการด้านเอกสารของสภาที่ปรึกษาในส่วนที่เกี่ยวข้องกับทั้งสองสภาและคณะกรรมาธิการในแง่ของการบัญญัติกฎหมาย การตรวจสอบ และงบประมาณ

- ฝ่ายความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ รับผิดชอบกิจกรรมต่าง ๆ ของรัฐสภาทั้งด้านทวิภาคีและพหุภาคี การเยือน ด้านพิธีการทูต และการบริการล่ามและการแปลเอกสาร

- ฝ่ายข้อมูลและการสื่อสาร มีหน้าที่จัดการด้านความสัมพันธ์ด้านสื่อ ข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ การประชาสัมพันธ์ เป็นต้น

- ฝ่ายทรัพยากร การรักษาความปลอดภัย และโลจิสติกส์ ทำงานเกี่ยวข้องกับงานสำคัญด้านการเงิน ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ การจัดการโครงการ บุคลากร การรักษาความปลอดภัย และด้านสาธารณูปโภค

ในปี ๒๕๑๓ สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาสมาพันธ์รัฐสวิสมีจำนวนเจ้าหน้าที่แค่เพียง ๓๐ คนและ ๔๐ ปีหลังจากนั้น มีจำนวนเจ้าหน้าที่เพิ่มขึ้นสิบเท่า ปัจจุบันมีเจ้าหน้าที่ประมาณ ๓๐๐ คน ทั้งปฏิบัติงานเต็มวันและพนักงานชั่วคราว

สำนักงานเลขาธิการรัฐสภาสมาพันธ์รัฐสวิสมีบทบาทสำคัญในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาทั้งสองสภา อันเนื่องจากว่าสมาชิกสภามีขึ้นการเมืองที่ทำงานหรือปฏิบัติงานเต็มเวลา ทั้งนี้ เป็นที่ทราบว่ารรัฐสภาสมาพันธ์รัฐสวิสเป็น “รัฐสภากองหนุน” (Militia parliament) ที่สมาชิกรัฐสภาส่วนใหญ่มีอาชีพอื่นควบคู่ไปกับที่ตนมีหน้าที่ในรัฐสภา โดยหน้าที่ในรัฐสภานั้นคิดเป็นร้อยละ ๕๐ - ๗๐ ของเวลาของสมาชิกรัฐสภา

ประธานของทั้งสองสภาได้รับเลือกตั้งให้อยู่ในวาระหนึ่งปีและประธานกรรมการมีวาระสองปี (และไม่สามารถลงรับเลือกตั้งอีกได้เมื่อครบวาระแล้ว) “ระบบกองหนุน” ที่ว่าฝั่งรากอย่างมั่นคงอยู่ในจิตวิญญาณของชาวสวิส ระบบดังกล่าวมีข้อได้เปรียบตรงที่สมาชิกรัฐสภาสามารถติดต่อดังตรงกับสังคม ได้แก่ แพทย์ นักกฎหมาย เกษตรกร นักธุรกิจ อาจารย์ หรือสหภาพของลูกจ้าง

คณะกรรมการด้านการบริหารจัดการของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาสมาพันธ์รัฐสวิสได้ออกกระบวนการทางยุทธศาสตร์ในเดือนพฤษภาคม ๒๕๕๔ และแจ้งให้ผู้บริหารระดับสูงและเจ้าหน้าที่ได้รับทราบ โดยกระบวนการทางยุทธศาสตร์ประกอบด้วยสามขั้นตอน ดังนี้คือ

- ขั้นตอนในการวิเคราะห์ (เดือนพฤษภาคม - กันยายน ๒๕๕๔) ในขั้นตอนนี้ คณะกรรมการด้านการบริหารจัดการจะต้องดำเนินการปรับปรุงกฎบัตรจัดตั้งองค์กร (Corporate charter) ที่ระบุอำนาจและหลักปรัชญา หลักการของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาให้มีความทันสมัย จากนั้นคณะกรรมการฯ จะทำการวิเคราะห์องค์กร โดยเน้นกระบวนการและโครงสร้างด้านการให้บริการที่ครอบคลุมขอบเขตกิจกรรมทุกด้านของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภา การวิเคราะห์จะวิเคราะห์ทั้งภายในและภายนอกองค์กร (ใช้ SWOT analysis) การวิเคราะห์ภายในจะดูจุดแข็งและจุดอ่อนขององค์กร พิจารณากำหนดตำแหน่ง กิจกรรมต่าง ๆ และสถานะในปัจจุบันขององค์กร ส่วนการวิเคราะห์ภายนอกจะพิจารณาโอกาสและภัยคุกคามแวดล้อม พิจารณาวិวัฒนาการที่สามารถคาดคะเนได้ล่วงหน้าในการจัดหา ความต้องการ และอิทธิพลต่าง ๆ ทั้งนี้ การวิเคราะห์จะกระทำโดยให้คณะกรรมการฯ พร้อมด้วยเจ้าหน้าที่ระดับอาวุโสประมาณ ๔๐ คน ตอบคำถามอิเล็กทรอนิกส์สำรวจความพึงพอใจต่อการให้บริการของสำนักงาน และความต้องการพร้อมด้วยความคาดหวังของสมาชิกที่มีต่อสำนักงานด้วยการสัมภาษณ์จะใช้หน่วยงานภายนอกเพื่อให้เป็นหลักประกันถึงการรักษาคำตอบให้เป็นความลับ

- ขั้นตอนการสร้างกรอบแนวคิด (เดือนตุลาคม ๒๕๕๔ - เมษายน ๒๕๕๕) การกำหนดวิสัยทัศน์สู่ปี ๒๕๕๙ ของสำนักงานเลขาธิการรัฐสภาสมาพันธ์รัฐสวิส ประกอบด้วย หลักการสำคัญห้าประการ คือ ๑) สำนักงานฯ เป็นอิสระและสนับสนุนผลประโยชน์ของรัฐสภา ๒) สำนักงานฯ จะให้ความช่วยเหลือรัฐสภาหน่วยงานของรัฐสภา และสมาชิกในการทำหน้าที่ให้สมบูรณ์ ๓) สำนักงานฯ จะดำเนินการปฏิบัติงานในขอบเขตที่กว้างขึ้นตามสิทธิที่มีอยู่ แสดงให้เห็นความเป็นมืออาชีพในระดับที่สูงขึ้น ให้บริการที่ดีที่สุด ใส่ใจในความต้องการของ “ผู้รับบริการ” และทำงานพร้อมกันมีความคิดในลักษณะครอบคลุมเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการใช้เงินสูงสุด ๔) สำนักงานฯ จะทำการปรับปรุงพัฒนาการให้บริการข้อมูลและการสื่อสารของรัฐสภาให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง และ ๕) เสริมสร้างให้มีการศึกษา การฝึกอบรม และการปรับปรุงพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

- ขั้นตอนการนำไปปฏิบัติให้เกิดผล (ตั้งแต่เดือนพฤษภาคม ๒๕๕๕) ได้แก่ การกำหนดแผนการดำเนินการและกำหนดรายละเอียดมาตรการต่าง ๆ ที่เริ่มดำเนินการก่อน-หลัง กำหนดความรับผิดชอบ ระยะเวลาการดำเนินงาน และตัวบ่งชี้ที่เกี่ยวข้อง และติดตามการนำแผนและมาตรการไปปฏิบัติ

๓) “วิธีในการสนับสนุนการดำเนินงานของรัฐสภาที่มีความเหมาะสมในช่วงรัดเข็มขัด” (How to optimally support a parliament in times of cutbacks) โดย นาง Jacqueline Biesheuvel - Vermeijden เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเนเธอร์แลนด์

ในราชอาณาจักรเนเธอร์แลนด์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและความสัมพันธ์แห่งราชอาณาจักรมีหน้าที่รับผิดชอบการกำหนดงบประมาณสำหรับสองสภาของเนเธอร์แลนด์ในนามของรัฐบาลตามรัฐธรรมนูญ นั่นคือรัฐบาลมีอิทธิพลต่อสัดส่วนของงบประมาณ รวมทั้งการจัดสรรเงินงบประมาณสำหรับค่าใช้จ่ายของสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของงบประมาณชาติทั้งหมด อย่างไรก็ตาม สภาผู้แทนราษฎรมีหน้าที่ในการควบคุมงบประมาณของตนเอง วิธีการในการจัดสรรงบประมาณของสภาผู้แทนราษฎรก็มีความแตกต่างไปจากวิธีการกำหนดงบประมาณประจำปีของกรมกองหรือหน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐบาล ทั้งนี้เนื่องจากความสัมพันธ์ที่ซับซ้อนระหว่างรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและความสัมพันธ์แห่งราชอาณาจักรกับสภาผู้แทนราษฎรนั่นเอง

ในช่วงเดือนพฤษภาคมหรือมิถุนายนของทุกปี ก่อนปีงบประมาณถัดไป สภาผู้แทนราษฎรจะกำหนดยกร่างงบประมาณของตน เรียกว่า “ประมาณการค่าใช้จ่าย” ซึ่งมีบทบัญญัติสำหรับสมาชิกสภา (เช่น ค่าเช่า ค่าเดินทาง และค่าใช้จ่ายอื่น ๆ) อดีตสมาชิกสภา (เงินสงเคราะห์และเงินบำนาญ) เงินเบี้ยเลี้ยงสำหรับกลุ่มรัฐสภาและเงินที่ใช้เป็นทุนในการดำเนินงานของสภา (เช่น เจ้าหน้าที่และเครื่องมืออุปกรณ์ต่าง ๆ)

ในฐานะที่เป็นผู้ร่างกฎหมายร่วม รัฐสภายังมีบทบาทหน้าที่ในการยกร่างกำหนดงบประมาณของตนเอง ยิ่งไปกว่านั้น รัฐสภายังมีอิทธิพลต่อเนื้อหาของงบประมาณของตนเอง สภาทั้งสองสภาให้การรับรองประมาณการค่าใช้จ่ายของตนในการประชุมแยกต่างหากโดยไม่มีรัฐบาลเข้ามาเกี่ยวข้อง ต่อจากนั้น ประมาณการค่าใช้จ่ายทั้งสองสภาจะถูกส่งให้กับกระทรวงมหาดไทยและความสัมพันธ์แห่งราชอาณาจักรเพื่อนำไปรวมไว้ในงบประมาณของประเทศ สภาผู้แทนราษฎรมิใช่แค่ผู้ร่างกฎหมายร่วมเท่านั้นหากแต่ยังเป็นองค์กรที่เป็นตัวแทนของประชาชน จึงมีหน้าที่ในการตรวจสอบงานของรัฐบาล สิ่งนี้นำไปสู่สถานการณ์ที่รัฐบาลซึ่งถูกตรวจสอบโดยสภาผู้แทนราษฎรมีอำนาจควบคุมงบประมาณของหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบของรัฐบาล ในอดีตระหว่างรัฐบาลและสภาผู้แทนราษฎรมีความไม่เห็นพ้องกันหลายเรื่องเกี่ยวกับจำนวนเงินงบประมาณ (ประมาณการค่าใช้จ่าย) ที่สภาผู้แทนราษฎรกำหนดขึ้น

เมื่อรัฐบาลกำหนดเป้าหมายในการลดค่าใช้จ่าย สภาผู้แทนราษฎรก็ให้ความร่วมมืออยู่เสมอในการลดรายจ่ายของตนตามที่จำเป็น แต่โดยการปฏิบัติตามนโยบายการจำกัดการใช้จ่ายมากกว่าที่จะยอมลดงบประมาณไว้ล่วงหน้า รัฐบาลได้คำนวณจำนวนเงินที่จะลดทอนจากจำนวนเงินงบประมาณทั้งหมดของสภา ซึ่งยังมีการหารือกับรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยและความสัมพันธ์แห่งราชอาณาจักรถึงความเป็นไปไม่ได้ในการทำให้รายการ “งบประมาณที่มีไว้เพื่อให้เกิดการทำหน้าที่ที่ได้ใช้ความพยายามอย่างที่สุด” ถูกตัดออกไปด้วย (เช่น ค่าเช่า เงินสงเคราะห์และเงินบำนาญของสมาชิก) ซึ่งเงินสำหรับการทำหน้าที่ที่ได้ใช้ความพยายามอย่างที่สุดนี้จะเปลี่ยนแปลงได้ก็ต้องมีการเปลี่ยนแปลงแก้ไขกฎหมายซึ่งต้องใช้เสียงถึงสองในสามของสภา แต่ในทางตรงกันข้าม เงินเบี้ยเลี้ยงสำหรับกลุ่มรัฐสภา งบประมาณที่ใช้ในการไต่สวนของรัฐสภา ค่าใช้จ่ายด้านการพิมพ์และการเดินทาง การเยือนของสมาชิกเป็นบ่งชี้ที่ถูกต้องอย่างชัดเจน และจากการตัดค่าใช้จ่ายบางอย่างลงนี้เองจึงนำไปสู่การลดการให้บริการและลดจำนวนเจ้าหน้าที่ออกไปอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ การตัด

งบประมาณของสภาลงจะเป็นการลดความเป็นไปได้ของสภาในการปฏิบัติหน้าที่ของสภาในฐานะเป็นผู้ร่วมร่างกฎหมายและตรวจสอบการทำงานของรัฐบาลลงไปด้วย

๔) “ศูนย์บริการผู้เยี่ยมชมของสภาเคนเนสเซท - ความโปร่งใสและการสามารถเข้าถึงได้” (The Knesset Visitors' Centre - Transparency and Accessibility) โดย นาง Yardena Meller - Horowitz เลขาธิการรัฐสภาอิสราเอล (สภาเคนเนสเซท)

รัฐสภาอิสราเอลได้ริเริ่มโครงการศูนย์บริการสำหรับผู้เยี่ยมชม (Visitors Center) เพื่อเปิดสภาเคนเนสเซทหรือรัฐสภาให้ประชาชนสามารถเข้าถึงได้ คำว่า “เคนเนสเซท” เป็นภาษาฮิบรู หมายถึง “การรวมกัน” ซึ่งเป็นการรวมกันของเสียงเพื่อแสดงออกถึงความต้องการของประชาชน สภาเคนเนสเซทจึงเปิดรับสาธารณชนอยู่เสมอ เช่น การเปิดให้ประชาชนรับฟังการประชุมและการจัดให้เยี่ยมชมเป็นหมู่คณะ อย่างไรก็ตาม ในยุคข้อมูลข่าวสารที่สามารถสื่อถึงกันทันทีและยุคสมัยที่สื่อครอบคลุมไปหมดทุกพื้นที่ สภาเคนเนสเซทจึงต้องก้าวไปอีกขั้น โดยในอดีตได้มีการจัดให้เยี่ยมชมสภา ซึ่งส่วนใหญ่เป็นการบรรยายในสองภาษาทางการของอิสราเอล คือ ภาษาฮิบรูและอาหรับ รวมทั้ง ยังนำเสนอการเยี่ยมชมพิเศษเป็นภาษาของสหภาพยุโรปด้วย นอกจากนี้ ฝ่ายงานด้านประชาธิปไตยของกระทรวงศึกษาธิการได้นำนักเรียนมัธยมปลายเยี่ยมชมสภาเคนเนสเซทและศาลสูง ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรระดับชาติด้านหน้าที่พลเมือง เพื่อให้พวกเขามีโอกาสได้เห็นการดำเนินการทางประชาธิปไตย

อย่างไรก็ดี การดำเนินการดังกล่าวยังไม่เพียงพอ เพราะยังเข้าถึงประชาชนทุกคน ช่องโทรทัศน์และอินเทอร์เน็ตของสภาเคนเนสเซทที่ออกอากาศถ่ายทอดสดให้แก่สาธารณชนยังไม่เพียงพอ เพราะสภาต้องการทำให้ทุกภาคส่วนของสังคมเข้าถึงสภาเคนเนสเซทได้ทั้งหมด ดังนั้น จึงดำเนินการโดยการเปิดตัวสวนโบราณคดี เพิ่มการนำชมด้านโบราณคดีและสถาปัตยกรรม เพิ่มชั่วโมงและวันของการเข้าเยี่ยมชม ซึ่งขณะนี้ ผู้ที่สนใจสามารถเข้าชมสภาเคนเนสเซทได้ทุกวันทำการ และยังได้เพิ่มขนาดพื้นที่เยี่ยมชมของสภาเคนเนสเซทเป็นสองเท่า ทำให้สามารถรองรับจำนวนผู้เยี่ยมชมได้มากขึ้น ขั้นตอนต่อไปที่จะดำเนินการคือการทำให้ทั่วมีความทันสมัยสำหรับทุกวัยตั้งแต่อายุ ๓ – ๙๓ ปี จัดทัวร์ที่เหมาะสมสำหรับคนรับบำนาญ นักเรียนอนุบาล เด็ก วัยรุ่น นักท่องเที่ยวและผู้ย้ายถิ่นฐานใหม่

การทำให้สภาเคนเนสเซทและแนวคิดประชาธิปไตยเข้าถึงเด็กเล็กให้ได้นั้นเป็นเรื่องที่ท้าทายเนื่องจากเป็นอนาคตของชาติ ความท้าทายที่ว่าก็คือ การที่จะสอนคุณค่าของประชาธิปไตยและเสรีภาพในการพูด การแสดงออกและความคิดให้กับเด็กที่ขวบนั้นทำได้อย่างไร ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงได้ออกแบบทัวร์สำหรับเด็กอนุบาลซึ่งประกอบด้วยการผสมผสานของกลุ่มเด็กธรรมดาและเด็กที่รักการอ่าน ซึ่งเกี่ยวข้องกับคุณค่าของประชาธิปไตยและเสรีภาพในการพูด เด็กเข้าเยี่ยมชมที่ประชุมที่ซึ่งพวกเขาสามารถลงคะแนนเสียง ทบค้อนในที่ประชุม และพูดคุยเกี่ยวกับว่าจะบริหารประเทศได้อย่างไร ในเวลาเดียวกันก็อภิปรายเรื่องราวที่ได้อ่านมาในบริบทของการแก้ไขปัญหาด้วย

สภาได้ทำการออกแบบรูปแบบการมีส่วนร่วมทางการเมืองโดยให้เด็กที่เข้าเยี่ยมชมสภาได้มีโอกาสในการเลือกพรรคการเมือง คัดถ้อยแถลงของพวกเขาเอง โน้มน้าวผู้ลงคะแนนเสียง และจัดการเลือกตั้ง (พรรคสีม่วง พรรคสีแดง เป็นต้น) สำหรับนักเรียนมัธยม สภาได้จัดให้ความรู้เกี่ยวกับกระบวนการนิติบัญญัติและวิธีการจัดทำกฎหมาย การผ่านกฎหมาย ขั้นตอนการพิจารณาของคณะกรรมการสิทธิ และการออกเสียงลงมติ นอกจากนี้ นักเรียนจะได้รับโอกาสให้เข้าไปนั่งในห้องประชุมกรรมการสิทธิ พูดผ่านไมโครโฟน และได้ชมการประชุมผ่านช่องโทรทัศน์รัฐสภาเคนเนสเซท ซึ่งทั้งหมดนี้เป็นวิธีที่ทำให้พวกเขาสามารถเข้าถึงสภาเคนเนสเซทได้

ท้ายที่สุด เราได้รวมทวิรัสภาคเนสเสทให้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาดูงานของกองกำลังทหาร และความมั่นคง ทั้งในระหว่างภารกิจแห่งชาติหรือเป็นส่วนหนึ่งในช่วงการฝึกอบรมประจำปี ซึ่งได้ผนวกแนวคิดประชาธิปไตยและการแก้ไขปัญหาไว้ในการบรรยายสรุปให้แก่กองกำลังความมั่นคง

กิจกรรมที่ได้จัดให้มีขึ้นในศูนย์บริการผู้เยี่ยมชมสภาเนสเสทยังไม่เพียงเปิดโอกาสให้สาธารณชน มีปฏิสัมพันธ์ในทางที่ดีกับการทำงานของสภาเนสเสท แต่ประชาชนยังมีส่วนร่วมอย่างใกล้ชิดกับสภาเนสเสท ประชาชนสามารถเห็นการทำงานของสมาชิกรัฐสภาในฐานะผู้แทนของพวกเขา เป็นการสร้างโอกาสสำหรับชุมชนเพื่อให้รู้สึกเชื่อมโยงกับสภาเนสเสทที่ถือเป็นส่วนหนึ่งของชุมชนเช่นเดียวกัน

๕) “ใครเป็นผู้ตัดสินว่าสมาชิกคนใดจะได้พูดในที่ประชุมสภา - ประธานสภาผู้แทนราษฎร หรือกลุ่มสมาชิกรัฐสภา” (Who decides on Members’ speaking rights at plenary sittings of the Bundestag - the President of the Bundestag or the parliamentary groups?) โดย Dr. Ulrich Schöler รองประธานสมาคมเลขาธิการรัฐสภาและรองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเยอรมนี

จากการอภิปรายมาตรการให้ความช่วยเหลือเงินยูโร ประธานสภาผู้แทนราษฎรเยอรมนีได้เรียกสมาชิกสองท่านจากกลุ่มรัฐสภาของพรรคร่วมรัฐบาลขึ้นกล่าวอภิปรายคนละห้านาที ซึ่งสมาชิกสองคนนี้ได้รับการจัดสรรเวลาจากกลุ่มรัฐสภาของตัวเอง สมาชิกสองคนดังกล่าวจึงกลายเป็นผู้ขออภิปรายเพิ่มเติม อีกทั้งเวลาที่ได้รับการจัดสรรให้พูดก็มีได้อยู่ในโควตาของกลุ่มรัฐสภาของตน และยังมีชื่ออยู่ในลำดับของผู้ที่จะขึ้นกล่าวอภิปรายด้วย ไม่ต้องมารอพูดเป็นคนสุดท้ายตอนท้ายชั่วโมงอภิปราย

ประชาชนทั่วไปมีความกังวลในเรื่องการพัฒนาของเงินยูโรเป็นอย่างมาก หลายคนมีความสงสัยเกี่ยวกับความเหมาะสมของมาตรการในการกำหนดเสถียรภาพของค่าเงินยูโร ผลสำรวจความเห็นแสดงให้เห็นว่า ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนมากถึงสองในสามไม่เห็นด้วยที่จะให้ขยายมาตรการในการให้ความช่วยเหลือออกไป การปฏิเสธรณีให้สมาชิกสองคนดังกล่าวพูดจะเป็นการทำให้เกิดสถานการณ์ที่น่าสงสัยได้

กระบวนการ/ขั้นตอนในการวางแผนและโครงสร้างการอภิปรายและการกล่าวของสมาชิกที่เป็นมาตรฐานของสภาผู้แทนราษฎรเยอรมนีมีสาระสำคัญคือ สภาผู้แทนราษฎรเท่านั้นที่จะเป็นผู้กำหนดระเบียบวาระโดยอิสระ นั่นหมายความว่าแม้แต่รัฐบาลก็ไม่สามารถมาบงการรัฐสภาได้ถึงเวลาที่รัฐบาลจะอภิปรายข้อเสนอเฉพาะของตน ซึ่งหน้าที่ความรับผิดชอบในการจัดเตรียมวาระการประชุมแทบจะเป็นของกลุ่มรัฐสภา แต่เพียงผู้เดียว กลุ่มที่ว่ามีจำนวนร้อยละ ๕ ของสมาชิก โดยทุกคนจะต้องมาจากพรรคการเมืองเดียวกัน ซึ่งศาลรัฐธรรมนูญของเยอรมนีเองยังเน้นถึงความสำคัญของกลุ่มนี้ในหลักการประชาธิปไตยแบบรัฐสภาอยู่เสมอ ในความเห็นของศาล งานที่โดดเด่นสำคัญที่สุดของกลุ่มนี้คือ การวางแผนทางและช่วยให้การดำเนินงานทางเทคนิคของกระบวนการทางรัฐสภาเป็นไปโดยสะดวกขึ้น

ตามกฎหมายข้อบังคับการประชุมสภากำหนดให้สภาอาวุโส (Council of Elders) ของสภาผู้แทนราษฎรเป็นผู้วางแผนการทำงานของสภาผู้แทนราษฎร สภาอาวุโสนี้ประกอบด้วยประธานสภาผู้แทนราษฎรและสมาชิกสภาอีกประมาณ ๒๓ คน สภาอาวุโสยังเป็นผู้กำหนดวาระในการอภิปราย ระยะเวลาในการอภิปราย และวิธีการในการดำเนินการอภิปราย โดยใช้หลักการของความเห็นส่วนใหญ่มาตัดสิน การจำแนกเวลาในการอภิปรายตามระเบียบวาระจะเป็นไปตามวิธีการตามสูตรที่กำหนดไว้ ซึ่งกำหนดโดยกลุ่มรัฐสภา และภายในกรอบเวลาที่ได้จัดสรรไว้ กลุ่มรัฐสภานี้ก็จะเป็นผู้กำหนดผู้อภิปรายเช่นกัน ประธานสภามีอำนาจแต่เพียงเรียกให้ผู้อภิปรายลุกขึ้นอภิปราย และจัดเรียงลำดับผู้อภิปราย ซึ่งประธานสภาเองต้องยึดหลักความยุติธรรมและความเป็นกลางในการดำเนินการประชุมสภาด้วย

เมื่อกลับมาพิจารณากรณีของสมาชิกสภาสองคนที่อ้างสิทธิตามรัฐธรรมนูญขออภิปรายในเรื่องของมาตรการการให้ความช่วยเหลือเงินยูโร กลุ่มรัฐสภาารู้สึกว่าสิ่งนี้จะทำให้ความมีประสิทธิภาพและประสิทธิภาพของตนลดลง และทำให้การทำหน้าที่ของรัฐสภาโดยภาพรวมทั้งหมดอาจมีภาพลักษณ์ที่ไม่ดีหากกลุ่มถูกปฏิเสธในการเสนอชื่อผู้อภิปราย เนื่องจากกลุ่มมองตัวเองว่าเป็นผู้ประสานงานสำคัญในกระบวนการทางเทคนิคของสภาผู้แทนราษฎร กลุ่มต้องการเป็นผู้ทำการตัดสินใจว่า การจัดสรรเวลาการอภิปรายจะเกิดผลสูงสุดเพื่อเริ่มและแสดงให้เห็นถึงสถานะของกลุ่มได้อย่างไรและโดยใคร ซึ่งรวมถึงการตัดสินใจเกี่ยวกับว่าควรประกาศให้ทราบถึงความเห็นของเสียงส่วนใหญ่ภายในกลุ่มด้วยหรือไม่เพื่อสื่อให้โลกรู้ถึงความเป็นเอกภาพทางการเมืองของกลุ่ม หรือตัดสินใจว่า “ผู้ที่มีความเห็นขัดแย้งกับกลุ่ม” ควรได้รับโอกาสให้แสดงความเห็นด้วยหรือไม่

สำหรับสิทธิของสมาชิกแต่ละคนในการอภิปรายนั้น ศาลรัฐธรรมนูญของเยอรมนีเคยทำการตัดสินใจว่าสิทธิของสมาชิกในการกล่าวอภิปรายในสภาผู้แทนราษฎรเป็นไปตามสถานะของสมาชิกตามรัฐธรรมนูญ ตามมาตรา ๓๘ (๑) วรคสองของรัฐธรรมนูญ สิทธิดังกล่าวมีข้อจำกัด เนื่องจากกลุ่มเป็นผู้วางแผนทางและจัดการการดำเนินการประชุมรัฐสภา ดังนั้นสมาชิกจึงจำเป็นต้องให้ความเคารพแก่กลุ่มรัฐสภาของตน สมาชิกได้ประโยชน์จากกลุ่มของตน จึงต้องยอมรับข้อจำกัดสิทธิของตนเช่นกัน

อย่างไรก็ดี ในกรณีดังกล่าวนี้มีบทสรุปคือ ประธานสภาผู้แทนราษฎรได้ดำเนินการโดยเหมาะสมที่อนุญาตให้สมาชิกสองท่านได้กล่าวอภิปราย ประธานมีหน้าที่ที่จะให้การรับประกันว่าสมาชิกแต่ละคนมีความรับผิดชอบและมีอำนาจในการตัดสินใจด้วยตนเอง โดยเฉพาะหากกลุ่มรัฐสภาไม่เต็มใจยอมให้สมาชิกขึ้นพูดเนื่องจากวัตถุประสงค์หลักของการอภิปรายโดยตัวแทนของประชาชนมิใช่เพื่อโน้มน้าวหรือชักจูงใจ หากแต่มีวัตถุประสงค์เพื่อให้ความมั่นใจแก่ประชาชนว่าสมาชิกรัฐสภาได้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประชาชนในทุก ๆ เรื่อง

๒) “แบบวิธีของรัฐสภาในการจัดการสถานการณ์ภายหลังสงคราม - กรณีของซูดาน (Parliamentary modalities for managing a post-war situation - the case of Sudan) โดย นาย Ibrahim Mohamed Ibrahim เลขาธิการรัฐสภาซูดาน

วัตถุประสงค์ของการนำเสนอประเด็นอภิปรายในเรื่องนี้คือการกำหนดบทบาทของรัฐสภาในฐานะเป็นสถาบันนิติบัญญัติในการส่งเสริมและบังคับใช้ข้อตกลงสันติภาพผ่านการพูดคุยและการเจรจาระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ที่มีความขัดแย้ง โดยความคิดในเรื่องดังกล่าวนี้เกิดขึ้นมาจากความสำคัญของการกำหนดบทบาทโดยรัฐสภาซูดานในการดำเนินการตามความตกลงสันติภาพแบบเบ็ดเสร็จ (Comprehensive Peace Agreement : CPA) ซึ่งลงนามโดยฝ่ายที่ขัดแย้งกันคือรัฐบาลซูดานกับกลุ่มเคลื่อนไหว/กองกำลังเพื่อเสรีภาพของประชาชนซูดาน (SPLM /A) รัฐสภาจึงมีส่วนในการสร้างความเชื่อมั่นให้เกิดขึ้นทั้งสองฝ่าย

หากมองย้อนประวัติศาสตร์สงครามและสันติภาพในซูดาน จะเห็นว่า การก่อการกบฏครั้งแรกในซูดานได้เริ่มขึ้นก่อนการประกาศอิสรภาพในวันที่ ๑ มกราคม ๒๔๙๙ และมีสงครามไปจนถึงปี ๒๕๑๕ ก่อนมีการลงนามใน “ความตกลงแอดดิสอาบาบา” จนกระทั่งถึงปี ๒๕๒๖ ก็ได้เกิดสงครามขึ้นอีกจนถึงปี ๒๕๔๘ เหตุเนื่องมาจากการขาดความเชื่อมั่นระหว่างสองฝ่ายอีกทั้งการจัดการในด้านกฎหมายและรัฐธรรมนูญที่จำเป็นต่อการบังคับใช้ตามความตกลงก็ยังไม่สำเร็จสิ้น โดยสงครามครั้งที่ ๒ นี้สิ้นสุดลงจากการลงนามในความตกลงสันติภาพแบบเบ็ดเสร็จ (CPA) เมื่อวันที่ ๙ มกราคม ๒๕๔๘ ณ กรุงไนโรบี สาธารณรัฐเคนยา สงครามครั้งนี้ส่งผลให้เกิดความสูญเสียในชีวิตและการเปลี่ยนแปลงสำคัญในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และสิ่งแวดล้อม ทั้งยังทิ้งผลกระทบในเชิงลบไว้กับทุก ๆ ชีวิต และทำลายเศรษฐกิจ การเมือง และการพัฒนาประเทศในทุกด้าน ทั้งนี้สาเหตุสำคัญที่ทำให้เกิดสงครามกลางเมืองยาวนานหลายปีในซูดานเนื่องมาจากความล้มเหลวของรัฐอิสระใหม่ซูดานในการสร้างชาติด้วยขีดความสามารถที่มีจำกัดที่จะบรรลุความสำเร็จในการทำให้เกิดความสามัคคีของคนใน

ชาติ การพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม นอกจากนี้ยังมีนโยบายต่าง ๆ ที่ยังไม่สมบูรณ์ รัฐบาลปฏิบัติหน้าที่ได้ไม่ดี ส่งผลให้เกิดความผิดพลาดในทางการเมืองและการบริหารประเทศ ไม่สามารถนำวิธีการต่าง ๆ มาแก้ไขปัญหาความขัดแย้งโดยใช้วิธีการที่ครอบคลุมและชัดเจนในการจัดการกับประเด็นสำคัญที่มีอยู่มากมายได้ อาทิ การกระจายอำนาจและความร่ำรวยอย่างเป็นธรรม เป็นต้น อีกทั้งยังขาดการสื่อสารกันระหว่างชุดานเหนือและชุดานใต้ด้วย นอกจากนี้ ความกดดันจากภายนอกและการแทรกแซงจากต่างประเทศในรูปแบบต่าง ๆ เป็นอีกสาเหตุหนึ่งที่ทำให้เกิดสงครามกลางเมืองเช่นกัน

ความตกลงสันติภาพแบบเบ็ดเสร็จ (CPA) เป็นสิ่งหนึ่งที่ทำให้บรรลุผลสำเร็จที่สำคัญ นั่นคือการทำให้สงครามในทวีปแอฟริกาที่มีมาอย่างยาวนานสิ้นสุดลง โดยยึดหลักแนวคิดการแบ่งอำนาจและความมั่งคั่ง และเน้นสิทธิในการกำหนดการปกครองด้วยตนเองให้กับชุดานใต้หลังจากที่ให้ทางเลือกระหว่างการอยู่ในกรอบการดำเนินงานในฐานะประเทศหนึ่งภายใต้ชุดานเหนือหรือการแยกตัวออกไปสร้างรัฐอิสระ โดยรัฐสภาได้ผ่านกฎหมายการลงประชามติของชุดานใต้ ปี ๒๕๕๒ ตามความตกลง CPA มีรายละเอียดเกี่ยวกับการมอบอำนาจให้กับเขตอาณาทางตอนใต้ซึ่งมีอำนาจของตนเองในด้านการเมือง เศรษฐกิจ และความมั่นคง นอกเหนือจากการแบ่งอำนาจในรัฐบาลแห่งชาติและในสามแคว้น คือ Southern Kordofan, Blue Nile และ Abyei ความตกลงการแบ่งอำนาจนี้ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของรัฐชุดาน และลักษณะความสัมพันธ์ระหว่างส่วนสำคัญต่าง ๆ ของรัฐและระหว่างผู้นำในยุคก่อนที่มีการลงประชามติ

ในส่วนของอำนาจและสถาบันในระดับประเทศนั้น ได้แก่

อำนาจนิติบัญญัติ : โดย CPA ระบุให้รัฐสภาประกอบด้วยสภาสองสภา สมาชิกของแต่ละสภามาจากการแต่งตั้ง โดยสภาที่หนึ่งเรียกว่าสภาแห่งชาติ และสภาที่สองเรียกว่าสภาที่ปรึกษาแห่งรัฐ งานของรัฐสภาคือการบัญญัติกฎหมาย ทั้งนี้ สภาแห่งชาติ มีสมาชิกร้อยละ ๕๒ ของที่นั่งทั้งหมดในสภาที่มาจากพรรคเนชันแนลคองเกรส ร้อยละ ๒๘ มาจากกลุ่มเคลื่อนไหวเพื่อเสรีภาพของประชาชนชุดาน (SPLM) ร้อยละ ๒๔ มาจากพรรคการเมืองอื่นจากชุดานเหนือ และร้อยละ ๖ มาจากพรรคการเมืองของชุดานใต้ สำหรับ สภาที่ปรึกษาแห่งรัฐ มีหน้าที่ดูแลผลประโยชน์ของรัฐและปกป้องคุ้มครองผลประโยชน์จากอิทธิพลที่มีอำนาจเหนือของฝ่ายกลาง โดยมีสมาชิกจำนวน ๕๐ คนที่ได้รับการเลือกตั้งมาจากสภานิติบัญญัติของรัฐ นอกจากนี้สภาที่ปรึกษาแห่งรัฐยังมีอำนาจในการพิจารณากฎหมายที่ผ่านมาจากสภาแห่งชาติเพื่อตรวจสอบให้แน่ใจว่าผลประโยชน์ของรัฐไม่เสียไป

อำนาจบริหาร : ความตกลงสันติภาพแบบเบ็ดเสร็จ (CPA) ระบุว่าอำนาจบริหารประกอบด้วยประธานาธิบดีและคณะรัฐมนตรี โดยประธานาธิบดีมีรองประธานาธิบดีอีก ๒ คน ประธานาธิบดีเป็นประมุขของประเทศและเป็นผู้บังคับบัญชากองกำลังสูงสุด ประธาน SPLM เป็นรองประธานาธิบดีของสาธารณรัฐ คนที่หนึ่ง เป็นประธานาธิบดีของรัฐบาลแห่งชุดานใต้ และเป็นผู้บังคับบัญชาสูงสุดของ SPLA (กองกำลังเพื่อเสรีภาพของประชาชนชุดาน) ประธานาธิบดีจะทำการตัดสินใจด้วยความเห็นชอบของรองประธานาธิบดี คนที่หนึ่ง ในเรื่องต่าง ๆ ได้แก่ การประกาศและการยกเลิกสถานการณ์ฉุกเฉินของประเทศ การประกาศสงคราม ตำแหน่งที่จะได้รับการแต่งตั้งโดยประธานาธิบดีตามความตกลงสันติภาพ การเรียกประชุมสภานิติบัญญัติ และการปิดสมัยประชุมหรือเลื่อนสมัยประชุมออกไปอย่างไม่มีกำหนด นอกจากนี้ CPA ยังระบุว่า หากตำแหน่งประธานาธิบดีว่างลงหน้าที่ในการปฏิบัติงานในตำแหน่งประธานาธิบดีจะตกเป็นของคณะประธานาธิบดี อันประกอบด้วย ประธานสภาแห่งชาติ รองประธานาธิบดีคนที่หนึ่ง และรองประธานาธิบดี

อำนาจตุลาการ : ตามบทบัญญัติใน CPA อำนาจตุลาการมี ๔ ระดับ ได้แก่ ศาลรัฐธรรมนูญ ศาลฎีกา ศาลอุทธรณ์ และศาลอื่นที่ได้รับการจัดตั้งขึ้น

คณะกรรมการแห่งชาติต่าง ๆ : นอกจากสามอำนาจดังกล่าวข้างต้นแล้ว ยังมีรูปแบบอำนาจในรูปของสถาบันเรียกว่า “คณะกรรมการแห่งชาติ” มีวัตถุประสงค์เพื่อเชื่อมช่องว่างความเชื่อมั่นระหว่างฝ่ายต่าง ๆ ที่

ลงนามในความตกลง CPA และเพื่อให้เกิดความมั่นใจว่าจะได้มีการนำความตกลง CPA ไปปฏิบัติให้เกิดผลอย่างจริงจังและมีความเป็นมืออาชีพ คณะกรรมการต่างๆ เหล่านี้มีอำนาจและมีความเป็นอิสระ มีความชำนาญพิเศษในด้านต่าง ๆ กันไป โดยรัฐสภาเป็นผู้ผ่านกฎหมายทั้งหมดที่เกี่ยวกับการจัดตั้งคณะกรรมการนี้ และประธานาธิบดีจะเป็นผู้เสนอชื่อบุคคลให้ทำหน้าที่เป็นประธานและสมาชิกของคณะกรรมการ ทั้งนี้ คณะอนุกรรมการต่าง ๆ ที่ว่านี้ ได้แก่ คณะกรรมการรัฐธรรมนูญ คณะกรรมการการเลือกตั้ง คณะกรรมการตุลาการ คณะกรรมการสิทธิมนุษยชน คณะกรรมการจัดสรรทรัพยากร คณะกรรมการข้าราชการพลเรือน คณะกรรมการพรรคการเมือง และคณะกรรมการการลงประชามติของชุดานใต้

บทบาทของรัฐสภาที่สำคัญอีกประการคือการผ่านกฎหมายต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นกฎหมายใหม่หรือการแก้ไขปรับปรุงกฎหมายที่มีอยู่ ซึ่งทั้งหมดมีความเกี่ยวข้องกับการดำเนินการตามความตกลง CPA ให้บรรลุผลสำเร็จ

๓) “ระบบรัฐบาลความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลของแอฟริกาใต้ : การวิเคราะห์” (The South African system of co-operative government and intergovernmental relations : an analysis) โดย นาย Eric Phindela เลขาธิการสภาที่ปรึกษาแห่งชาติแอฟริกาใต้

ตามมาตรา ๔๐ ของรัฐธรรมนูญแห่งสาธารณรัฐแอฟริกาใต้กำหนดให้รัฐบาลของสาธารณรัฐมี ๓ ระดับคือ ระดับชาติ ระดับแคว้นหรือจังหวัด และระดับท้องถิ่น แม้ว่าระดับของรัฐบาลจะมีความแตกต่างและเป็นอิสระอย่างเห็นได้ชัด แต่ก็มีคุณสมบัติสัมพันธ์กัน ซึ่งความแตกต่างที่ว่าเป็นไปตามที่ได้รับมอบหมายอำนาจแตกต่างกัน รัฐบาลแห่งชาติจะต้องช่วยรัฐบาลแคว้นหรือจังหวัดในกรณีที่รัฐบาลแคว้นหรือจังหวัดไม่มีขีดความสามารถหรือขาดทรัพยากรในเรื่องใด ๆ ไม่สามารถดำเนินการในหน้าที่ของตนให้สำเร็จลุล่วงได้ เช่นเดียวกันรัฐบาลแคว้นหรือจังหวัดก็มีหน้าที่จะต้องช่วยรัฐบาลท้องถิ่น ทั้งหมดนี้จึงมีความสัมพันธ์กัน

รัฐธรรมนูญวางหลักการไว้ให้รัฐบาลทั้ง ๓ ระดับนี้มีอำนาจที่แตกต่างกัน แต่ในการดำเนินงานนั้นให้ช่วยเหลือกันมิใช่แข่งขันกัน สำหรับการระงับข้อพิพาทที่อาจเกิดขึ้นระหว่างขอบเขตอำนาจของรัฐบาลทั้งสามระดับนั้น เช่น หากมีข้อพิพาทเกิดขึ้นในหน่วยงานใดในรัฐบาลระดับใดโดยกล่าวหาว่ารัฐบาลอีกระดับหนึ่งได้ใช้อำนาจเกินขอบเขตล่วงเกินอำนาจของตน ในรัฐธรรมนูญกำหนดให้ทั้งสองฝ่ายพยายามหาทางแก้ไขระงับข้อพิพาทให้ได้ก่อนที่จะนำเรื่องขึ้นสู่ศาลเพื่อพิจารณา โดยให้ดำเนินการในทุกขั้นตอนที่เห็นเหมาะสมเพื่อระงับข้อพิพาท เพราะหากนำคดีขึ้นสู่ศาลก่อนที่จะได้ใช้ความพยายามเช่นนั้น ศาลจะตีกลับมาให้มีการดำเนินการหาทางแก้ไขปัญหให้ได้ก่อนอยู่ดี

มีตัวอย่างกรณีของเทศบาลเมืองโจฮันเนสเบิร์กที่แสดงให้เห็นการนำหลักการของรัฐบาลแห่งความร่วมมือและความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลมาใช้ โดยเทศบาลเมืองได้ทำการร้องเรียนว่า ตามมาตรา ๓๓ ของรัฐธรรมนูญพัฒนาระบบอำนวยความสะดวก ปี ๑๙๙๕ (รัฐบัญญัติ) ระบุให้อำนาจคณะผู้พัฒนาแห่ง Gauteng ในการกำหนดการจัดระเบียบพื้นที่ดินใหม่และสร้างเขตชุมชนขึ้น ซึ่งคณะผู้พัฒนาเป็นหน่วยงานหนึ่งในรัฐบาลระดับแคว้นหรือจังหวัด ซึ่งในกรณีนี้เทศบาลเมืองโจฮันเนสเบิร์กเห็นว่าอำนาจในการให้ความเห็นชอบการกำหนดจัดพื้นที่ดินใหม่และการสร้างเขตชุมชนนั้นก่อให้เกิดกิจการดำเนินการต่าง ๆ แก่รัฐบาลระดับท้องถิ่นซึ่งเทศบาลมีอำนาจแต่เพียงผู้เดียว ในขอบเขตของ “การวางแผนระดับเทศบาล” ที่เป็นอำนาจของรัฐบาลท้องถิ่นตามรัฐธรรมนูญแล้ว เทศบาลจึงมองว่าคณะผู้พัฒนาดังกล่าวไม่มีอำนาจในการกำหนดระเบียบพื้นที่ดินและสร้างเขตชุมชน แต่คณะผู้พัฒนาก็โต้แย้งว่าตนมีอำนาจตามรัฐบัญญัติข้างต้น เมื่อทั้งสองฝ่ายไม่สามารถตกลงหาทางระงับข้อพิพาทกันได้จึงได้นำเรื่องขึ้นสู่ศาลสูงเพื่อขอให้พิจารณา

ในการพิจารณาของศาลสูง คำคัดค้านของฝ่ายเทศบาลที่ว่าคณะผู้พัฒนาไม่มีอำนาจในการจัดระเบียบที่ดินและสร้างเขตชุมชนนั้นตกไป ศาลสูงถือว่าอำนาจดังกล่าวอยู่นอกเหนือขอบเขตของการวางแผนระดับเทศบาล นอกจากนี้ อำนาจที่ว่ายังเป็นการก่อให้เกิด “การพัฒนาเมืองและชนบท” ซึ่งอยู่นอกเหนือขอบเขตอำนาจของเทศบาล ดังนั้น เทศบาลจึงไม่มีอำนาจดังกล่าว เทศบาลจึงได้อุทธรณ์คดีนี้ขึ้นสู่ศาลฎีกา โดยศาลฎีกากลับคำตัดสินของศาลสูง โดยเห็นว่า “การวางแผนระดับเทศบาล” นั้นอยู่ภายใต้ขอบเขตอำนาจของรัฐบาลระดับท้องถิ่น และไม่อาจมอบอำนาจเช่นนั้นให้กับรัฐบาลอีกระดับหนึ่งผ่านทางกฎหมายหรือรัฐบัญญัติที่ออกโดยรัฐสภาได้ รัฐบัญญัติดังกล่าวไม่สอดคล้องกับหลักการความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลและรัฐธรรมนูญ รัฐบาลระดับแคว้นหรือจังหวัดในที่นี้จึงใช้อำนาจเกินขอบเขตอำนาจของรัฐบาลท้องถิ่น

เนื่องจากศาลฎีกาได้เห็นวาทะบัญญัติของรัฐบัญญัตินั้นไม่ถูกต้องจึงได้มีการนำคำตัดสินนั้นไปให้ศาลรัฐธรรมนูญยืนยันคำสั่ง ศาลรัฐธรรมนูญเห็นว่าการที่รัฐบาลในระดับหนึ่งจะเข้าไปแทรกแซงกิจการงานของรัฐบาลอีกระดับหนึ่งเป็นเรื่องที่มีข้อจำกัดมาก ซึ่งตามมาตรา ๑๐๐ และมาตรา ๑๓๙ ให้อำนาจรัฐบาลแห่งชาติและรัฐบาลระดับแคว้นหรือจังหวัดตามลำดับ สามารถเข้าไปแทรกแซงกิจการงานของรัฐบาลอีกระดับหนึ่งภายใต้สถานการณ์บางประการ นั้นหมายความว่ารัฐบาลแห่งชาติและรัฐบาลระดับแคว้นหรือจังหวัดไม่มีสิทธิกระทำการเกินขอบเขตอำนาจของตนต่อการปฏิบัติตามหน้าที่ของรัฐบาลระดับท้องถิ่น เว้นแต่ในสถานการณ์ที่ได้รับการยกเว้น ซึ่งจะกระทำการได้แค่เพียงชั่วคราวและในกระบวนการที่มีลักษณะเข้มงวดเท่านั้น โดยเหตุการณ์ข้อเท็จจริงในคดีดังกล่าวถือเป็นเรื่องที่อยู่ในขอบเขตอำนาจร่วมกัน รัฐบาลแต่ละระดับมีอำนาจแตกต่างกันหากจากกัน แต่รัฐธรรมนูญให้อำนาจรัฐบาลอีกระดับในการเข้าแทรกแซงกิจการงานของอีกฝ่ายหนึ่งได้แต่อยู่ในลักษณะตามข้อยกเว้นเท่านั้น

๔) “เรื่องที่อยู่ในการพิจารณาของศาล : รัฐสภาและศาล นัยยะสำหรับทฤษฎีการแบ่งแยกอำนาจ (The sub judice rule : Parliament and the Courts, Implications for the Doctrine of the Separation of Powers) โดย นาย Austin Zvoma เลขาธิการรัฐสภาซิมบับเว

คำว่า Sub judice เป็นภาษาละตินซึ่งแปลได้ว่า “ภายใต้ศาล” ในทางปฏิบัติหมายถึงเรื่องต่าง ๆ ที่กำลังอยู่ในการพิจารณาของศาล หากมองในมุมการดำเนินการตามทฤษฎีการแบ่งแยกอำนาจ ซึ่งคำนึงถึงการแยกอำนาจแต่ประสานบทบาทกันระหว่างสามอำนาจสำคัญของรัฐ คือ อำนาจนิติบัญญัติ อำนาจบริหาร และอำนาจตุลาการ คำถามก็คือ มีขอบเขตใดบ้างที่ฝ่ายบริหารและรัฐสภาสามารถยื่นต่อศาลหรือจัดการเรื่องต่าง ๆ ที่กำลังอยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลได้บ้างโดยมิให้อำนาจของฝ่ายนิติบัญญัติละเมิดขอบเขตอำนาจของศาล

มีการตีความคำว่า ‘Sub judice’ ออกเป็น ๒ ทางที่ต่างและตรงข้ามกันโดยสิ้นเชิง การตีความแรกมาจากฝ่ายบริหาร โดยมองว่าคำตัดสินของศาลเป็นกฎพื้นฐานที่ห้ามมิให้รัฐสภาอ้างเรื่องใด ๆ ที่กำลังอยู่ในการพิจารณาของศาล

มีสองเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในรัฐสภาซิมบับเวซึ่งสามารถทำให้เข้าใจในเรื่องนี้ได้อย่างชัดเจน เรื่องหนึ่งเกี่ยวข้องกับการสอบสวนเหมืองเพชรโดยคณะกรรมการการพัฒนาเหมืองแร่และพลังงานในเดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๓ ซึ่งปลัดกระทรวงเหมืองแร่และการพัฒนาเหมืองแร่พร้อมด้วย CEO ของบริษัทเหมืองแร่สองแห่งได้รับเชิญ แต่แจ้งว่าจะมาให้ปากคำต่อหน้าคณะกรรมการได้ก็ต่อเมื่อเรื่องดังกล่าวมิได้อยู่ในการพิจารณาของศาล ทั้งนี้ รัฐสภาได้แจ้งกลับไปยังบริษัทเหมืองแร่ทั้งสองแห่งและกระทรวงเหมืองแร่ว่า การไม่มาปรากฏตัวต่อคณะกรรมการโดยการอ้างว่าเรื่องดังกล่าวอยู่ในการพิจารณาของศาลนั้นไม่ถือเป็นข้อแก้ตัว อีกทั้งการปฏิเสธหรือการไม่สามารถมาปรากฏตัวต่อคณะกรรมการจะถือเป็นการดูหมิ่นรัฐสภาหรือละเมิดอำนาจรัฐสภาด้วย เมื่อทั้งสามฝ่ายยังคงยืนยันยืนกรานเช่นนั้น เลขาธิการสภาจึงออกหมายเรียกกรรมการบริษัทให้มาปรากฏตัวต่อ

คณะกรรมการเพื่อให้พ้นจากข้อหาหมิ่นรัฐสภา โดยรัฐสภาต้องสร้างความกระจ่างในเรื่องนี้ก่อนว่าเรื่องที่อยู่ในชั้นการพิจารณาของศาลเป็นเรื่องเกี่ยวกับกรรมสิทธิ์ในพื้นที่ที่ทำเหมืองเพชร แต่เรื่องที่รัฐสภาเรียกมานั้นเป็นคนละเรื่องกันไม่เกี่ยวกับเรื่องกรรมสิทธิ์ ดังนั้น หากตีความตามนี้รัฐสภาก็ย่อมสามารถที่จะเรียกให้มีการสอบสวนเรื่องใด ๆ ที่อยู่ในระหว่างการพิจารณาของศาลได้

การตีความแบบที่สอง มีตัวอย่างคดีระหว่างนาย Zvoma กับนาย Lovemore Moyo ที่แสดงให้เห็นการตีความแบบไม่ถูกต้อง โดยเมื่อวันที่ ๑๔ พฤศจิกายน ๒๕๕๔ ผู้ปฏิบัติหน้าที่แทนประธานสภาได้รับญัตติที่ขอให้ดำเนินการปลดเลขานุการรัฐสภาโดยปราศจากกระบวนการและวิถีทางตามกฎหมาย จากนั้น เลขานุการรัฐสภาจึงทำคำร้องคว่ำห้ามมิให้สภาดำเนินการตามญัตตินั้นเนื่องจากการละเมิดข้อบังคับการประชุมสภาและรัฐธรรมนูญของซิมบับเว คำตัดสินของประธานสภาที่อนุญาตให้มีการอภิปรายเพื่อดำเนินการ จึงมีข้อโต้แย้งจากสมาชิกว่า ญัตติดังกล่าวเป็นญัตติที่ไม่ชอบด้วยรัฐธรรมนูญ ดังนั้น การอภิปรายในญัตติดังกล่าวจึงเป็นการละเมิดกฎการพิจารณาคดีของศาล แต่ผู้ที่ได้ประโยชน์จากญัตตินี้ก็ได้เถียงว่า บทบัญญัติในข้อบังคับการประชุมสภา (ที่ห้ามมิให้สมาชิกอ้างถึงเรื่องใด ๆ ที่อยู่ระหว่างการพิจารณาคดีของศาล) ไม่สามารถนำมาใช้กับญัตตินี้ได้ เนื่องจากการทำคำร้องไปยังศาลสูงได้ทำขึ้นภายหลังจากที่ได้มีการรับญัตตินั้นแล้ว ในเรื่องนี้ประธานสภาได้อธิบายญัตติที่ขอให้ปลดเลขานุการรัฐสภาว่าได้มีการยื่นตามกระบวนการและเป็นไปตามหลักปฏิบัติของรัฐสภา การตีความของประธานสภาก็คือ เรื่องที่อยู่ระหว่างการพิจารณาคดีของศาลเป็น “เรื่องหนึ่ง” ที่การแก้ต่างได้สิ้นสุดลงแล้วและคู่กรณีทุกฝ่ายในคดีได้ยื่นข้อโต้แย้งของตนต่อศาล เพียงขณะนี้อยู่ระหว่างรอคอยคำตัดสินจากศาลเท่านั้น” นอกจากนี้ยังโต้แย้งต่ออีกว่า แคการยื่นคำร้องต่อศาลยังไม่เป็นการเพียงพอที่จะรับประกันว่าอยู่ภายใต้กฎการพิจารณาคดีของศาล โดยกล่าวเพิ่มอีกว่า ญัตติที่เกี่ยวข้องกับ “...กระบวนการของฝ่ายนิติบัญญัติและการแทรกแซงในกระบวนการภายในเป็นการทำลายอำนาจและบูรณภาพของฝ่ายนิติบัญญัติอย่างรุนแรง แต่ท้ายที่สุดนี้ศาลเห็นว่าการตีความของประธานสภามีลักษณะแปลก ๆ และต่อมาศาลจึงได้ยกเลิกการตีความเช่นนั้น

๙) “โครงสร้างและอำนาจหน้าที่ของวุฒิสภาอัฟกานิสถาน (Meshrano Jerga) : บทแนะนำอย่างคร่าว ๆ” (Structure and functions of the Meshrano Jerga (Afghan Upper House) : a brief introduction) โดย M. K. Malwan เลขานุการวุฒิสภาอัฟกานิสถาน

รัฐสภาสาธารณรัฐอิสลามอัฟกานิสถานเป็นรูปแบบสภาคู่ ประกอบด้วย วุฒิสภาหรือสภาสูงที่เรียกว่า Meshrano Jerga และสภาผู้แทนราษฎรหรือสภาประชาชนที่เรียกว่า Wolosi Jerga ในแต่ละปีรัฐสภาสาธารณรัฐอิสลามอัฟกานิสถานมีสมัยประชุม ๒ ครั้ง แต่ครั้งมีระยะเวลา ๙ เดือน

วุฒิสภาหรือสภาสูงมีสมาชิกจำนวน ๑๐๒ คน ในจำนวนนี้เป็นสมาชิกสตรี ๒๘ คน (คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๔๕) สมาชิกวุฒิสภามาจากการเลือกตั้งและแต่งตั้ง ดังนี้

- สมาชิกจำนวน ๑ ใน ๓ (หรือ ๓๔ คน) มาจากการเลือกตั้งโดยสภาจังหวัด มีระยะเวลาดำรงตำแหน่ง ๔ ปี
- สมาชิกจำนวน ๑ ใน ๓ (หรือ ๓๔ คน) มาจากการเลือกตั้งจากสภาตำบล มีระยะเวลาดำรงตำแหน่ง ๓ ปี
- ที่เหลืออีก ๑ ใน ๓ (หรือ ๓๔ คน) ได้รับการแต่งตั้งจากประธานาธิบดีอัฟกานิสถาน โดยแต่งตั้งจากผู้เชี่ยวชาญ บุคคลที่มีความรู้และมีประสบการณ์ รวมถึงผู้ทุพพลภาพ ๒ คน และจากเผ่าเร่ร่อน ๒ คน
- ร้อยละ ๕๐ ของผู้ที่ได้รับการแต่งตั้งเป็นสตรี

หากแบ่งตามอายุของสมาชิกวุฒิสภาอัฟกานิสถาน สามารถแบ่งได้ดังนี้

- สมาชิกที่มีอายุระหว่าง ๓๕ - ๔๕ ปี มีจำนวน ๕๐ คน
- สมาชิกที่มีอายุระหว่าง ๔๖ - ๕๕ ปี มีจำนวน ๓๒ คน
- สมาชิกที่มีอายุระหว่าง ๕๖ - ๖๕ ปี มีจำนวน ๑๐ คน
- สมาชิกที่มีอายุระหว่าง ๖๖ ปีขึ้นไป มีจำนวน ๑๐ คน

หน่วยงานสำคัญของวุฒิสภา ประกอบด้วย

ก) คณะกรรมการบริหาร

คณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วยสมาชิกจำนวน ๕ คน คือ

- ประธานวุฒิสภา ได้รับเลือกตั้งจากสมาชิกวุฒิสภา มีวาระการดำรงตำแหน่ง ๕ ปี
- รองประธานวุฒิสภา คนที่หนึ่ง ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่ง ๑ ปี
- รองประธานวุฒิสภา คนที่สอง ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่ง ๑ ปี
- เลขาธิการ ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่ง ๑ ปี
- รองเลขาธิการ ได้รับเลือกให้ดำรงตำแหน่ง ๑ ปี

ข) คณะกรรมาธิการของประชาชน

- ประกอบด้วยสมาชิกจำนวน ๑๙ คน มาจากคณะกรรมการบริหาร ๕ คน ประธาน

คณะกรรมาธิการ ๑๒ คน และหัวหน้ากลุ่มต่าง ๆ ของรัฐสภา ๒ คน

- คณะกรรมาธิการของประธานจะประชุมสัปดาห์ละ ๑ ครั้ง
- หน้าที่หลักของคณะกรรมาธิการชุดนี้คือ การจัดเตรียม/การกำหนดระเบียบวาระการประชุมสภาและการประชุมคณะกรรมาธิการทั้งในระยะเวลายาว

กลาง และยาว

ค) คณะกรรมาธิการสามัญของวุฒิสภา

- มี ๑๒ คณะ
- แต่ละคณะประกอบด้วยสมาชิกจำนวน ๗ - ๑๑ คน
- ประธาน รองประธาน และเลขานุการของคณะกรรมาธิการของแต่ละคณะได้รับการ

เลือกตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ๑ ปี

- แต่ละคณะจะดำเนินการจัดให้มีการประชุมคณะกรรมาธิการของตนสัปดาห์ละ ๓ วัน

ง) กลุ่มต่าง ๆ ของรัฐสภา มี ๒ กลุ่ม

- “กลุ่มปฏิรูปและการยุติธรรม” มีสมาชิกจำนวน ๓๔ คน
- “กลุ่มปกป้องคุ้มครองกฎหมายและความเป็นเอกภาพของชาติ” มีสมาชิกจำนวน ๕๘ คน

การประชุมวุฒิสภา

ก) การประชุมใหญ่

- เป็นไปตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภา โดยจะมีการประชุมวุฒิสภาสัปดาห์ละ ๒ ครั้ง
- นับตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๔๘ - เดือนธันวาคม ๒๕๕๓ (รัฐสภาชุดที่ ๑๕) วุฒิสภา

อัฟกานิสถานมีการประชุมรวม ๓๘๘ ครั้ง

- นับตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ - เดือนมีนาคม ๒๕๕๕ (รัฐสภาชุดที่ ๑๖) วุฒิสภา

อัฟกานิสถานมีการประชุมรวม ๙๖ ครั้ง

ข) การประชุมคณะกรรมาธิการ

- ตามข้อบังคับการประชุมวุฒิสภากำหนดให้มีการประชุมคณะกรรมาธิการของวุฒิสภา

สัปดาห์ละ ๓ ครั้ง

- นับตั้งแต่เดือนธันวาคม ๒๕๔๘ – เดือนธันวาคม ๒๕๕๓ (รัฐสภาชุดที่ ๑๕) คณะกรรมาธิการของวุฒิสภาอัฟกานิสถานมีการประชุมทั้งหมดมากกว่า ๔,๙๐๐ ครั้ง

- นับตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ – เดือนมีนาคม ๒๕๕๕ (รัฐสภาชุดที่ ๑๖) คณะกรรมาธิการมีการประชุมทั้งหมด ๑,๐๖๐ ครั้ง

อำนาจหน้าที่ที่สำคัญของวุฒิสภาอัฟกานิสถาน มี ๓ หน้าที่สำคัญ ได้แก่

- การตรากฎหมาย

ตลอดระยะเวลา ๕ ปี (๒๕๔๘ – ๒๕๕๓) วุฒิสภาอัฟกานิสถานได้ให้ความเห็นชอบ/ให้การรับรองกฎหมายและความตกลงไปแล้วกว่า ๒๑๕ ฉบับ ส่วนวุฒิสภาชุดปัจจุบันนับตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ ๒๕๕๔ – เดือนมีนาคม ๒๕๕๕ ให้ความเห็นชอบ/ให้การรับรองกฎหมายและความตกลงไปแล้วจำนวน ๒๗ ฉบับ

- การตรวจสอบรัฐบาล

การตรวจสอบรัฐบาลและการดำเนินกิจกรรมอื่น ๆ เป็นหน้าที่สำคัญรองลงมาจาก การตรากฎหมาย การเรียกหน่วยงานของรัฐมาสอบถามในชั้นกรรมาธิการและในการประชุมสภา (บางกรณี) เป็นเครื่องมือสำคัญในการทำให้รัฐบาลน่าเชื่อถือ ในช่วง ๕ ปีของรัฐสภาชุดที่ ๑๕ และตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา ๑ ปี ของรัฐสภาชุดที่ ๑๖ วุฒิสภาได้ตั้งกระทู้ถามข้าราชการระดับสูงมาแล้วมากกว่า ๒,๖๔๖ ครั้ง

- การทำหน้าที่เป็นตัวแทน

■ วุฒิสภาได้ทำหน้าที่เป็นกระบอกเสียงของประชาชนและเน้นย้ำให้เห็นถึงความต้องการและความคาดหวังของประชาชนทั้งในประเทศและในระดับท้องถิ่น โดยการเป็นตัวแทนของประชาชนในการประชุมวุฒิสภาและการประชุมคณะกรรมาธิการ (โดยเฉพาะในการอภิปรายในการประชุมวุฒิสภา)

■ วุฒิสภาได้ทำการพิจารณาข้อร้องเรียนและคำร้องต่าง ๆ จากบุคคลและนิติบุคคลในคณะกรรมาธิการและดำเนินการตัดสินใจ

■ นับตั้งแต่ปี ๒๕๔๘ จนถึงปัจจุบัน คณะกรรมาธิการของวุฒิสภาได้รับข้อร้องเรียน/คำร้องเรียน/คำร้องกว่า ๔,๔๐๐ เรื่อง และคำร้องส่วนใหญ่ได้รับการแก้ไขโดยความร่วมมือและการประสานงานระหว่างคณะกรรมาธิการที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ

๑๐) “การพัฒนากระบวนการผลิตเอกสารแบบใหม่สำหรับสำนักงานเลขาธิการของสภา – ระยะที่หนึ่ง” (Developing a new document production system for the Chamber secretariat – Phase one) โดย นาง Claressa Surtees ผู้ช่วยเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเครือรัฐออสเตรเลีย

โครงการนี้ได้เริ่มพัฒนาเพื่อใช้แทนระบบการผลิตเอกสารที่ใช้คอมพิวเตอร์ของ Table Offices ของสภาผู้แทนราษฎรและวุฒิสภาเครือรัฐออสเตรเลีย ระบบนี้มีวัตถุประสงค์ในการผลิตเอกสารสำหรับสภาผู้แทนราษฎรในปี ๒๕๓๕ ซึ่งเชื่อมต่อกับระบบอื่น ๆ ในการสร้างเอกสารสำหรับสภา ต่อมาวุฒิสภาจึงได้นำระบบนี้มาใช้ และได้มีการเพิ่มหน้าที่อื่น ๆ เข้าไปอีก เช่น การพิมพ์โดยใช้อิเล็กทรอนิกส์และการจัดการเอกสาร แม้ว่าระบบการผลิตเอกสารรวมถึงการปรับปรุงแก้ไขระบบที่มีในภายหลังนี้จะได้สร้างประสิทธิภาพในการจัดการเอกสารและข้อมูลอย่างมากก็ตาม แต่การทำหน้าที่บางอย่างยังไม่เข้ากับระบบการดำเนินงานของวุฒิสภาได้อย่างดีนัก ระบบบางอย่างยังกระจัดกระจายเป็นส่วน ๆ โดยยังไม่มีกระบวนการอย่างสมบูรณ์นั่นเอง และในอนาคตต่อไประบบการผลิตเอกสารนี้จะไม่สามารถใช้กับซอฟต์แวร์ในอนาคตที่มีการปรับเปลี่ยนให้มีความทันสมัยขึ้น จึงต้องมีการพิจารณาทบทวนความจำเป็นในการเปลี่ยนซอฟต์แวร์ใหม่ และทดสอบดูว่าระบบการผลิตเอกสารสามารถทำงานได้กับไมโครซอฟต์ออฟฟิศ ๒๐๐๗ ได้อย่างง่ายดายหรือไม่ แต่ทั้งนี้ไม่สามารถคาดเดา

ในทางเทคนิคที่มีความก้าวหน้าเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ อีกทั้ง ความล้มเหลวที่ผิดคาดก็เป็นสิ่งที่ยากสำหรับนักเทคนิคที่จะซ่อมได้ในเวลาที่ควรจะเป็น เนื่องจากระบบได้วิวัฒนาการไปโดยไม่มีการจัดทำเอกสารสนับสนุนอย่างเต็มที่สมบูรณ์

ในปี ๒๕๕๒ ได้มีการจัดตั้งคณะกรรมการประกอบด้วย เจ้าหน้าที่ของสภาผู้แทนราษฎรที่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติกรกับระบบการจัดทำเอกสารเพื่อให้ดำเนินการบูรณะพัฒนาระบบขึ้นใหม่แทนที่จะแค่อัปเดตหรือยกระดับของระบบ และให้ระบุขอบเขตที่จะปรับปรุงพัฒนาระบบให้ดีขึ้น จากนั้นในปี ๒๕๕๓ ได้มีการแต่งตั้งตัวแทนผู้บริหารระดับอาวุโสเป็นคณะกรรมการโครงการ และที่สุดก็มีการเห็นชอบโครงการระบบการผลิตเอกสารสำหรับ Table Offices (TOPS) ทั้งนี้ ในเรื่องของ การจัดซื้อจัดจ้างนั้น มีปัญหาบ้างในการยื่นของประมูล แต่ที่สุดแล้วโครงการนี้ได้มีการลงนามเมื่อวันที่ ๑๓ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๕ ที่ผ่านมา อย่างไรก็ดี มิใช่เรื่องง่ายในการหาวิธีแก้ไขปัญหสำหรับข้อกำหนดในการดำเนินการ โดยเฉพาะเมื่อเรื่องนั้นเป็นเรื่องทางเทคนิค บางครั้งก็ต้องใช้ผู้เชี่ยวชาญทางเทคนิคจากภายนอกเพื่อให้เข้ามาช่วยสร้างระบบที่ดีในปัจจุบันและรองรับสิ่งที่เกิดขึ้นในอนาคตได้ด้วย

๑๑) “ผลที่ได้จากการจัดงานของสหพันธ์รัฐในการเฉลิมฉลองวันรัฐธรรมนูญของเอธิโอเปีย ปี ๒๕๕๔” (Lessons from the work of the House of Federation in celebrating Ethiopian Constitution Day 2011) โดย นาย H. Nini Abino หัวหน้าสำนักงานสหพันธ์รัฐเอธิโอเปีย

กว่าจะได้มีการเปลี่ยนแปลงระบบในปี ๒๕๓๔ เอธิโอเปียประสบความล้มเหลวในการพัฒนาระบบการปกครองโดยผ่านประวัติศาสตร์มาอย่างยาวนาน การปกครองที่จะช่วยเปลี่ยนแปลงความแตกต่างจากสิ่งที่เป็นภัยคุกคามที่ปรากฏให้เห็นอยู่ไปเป็นความแข็งแกร่ง อันที่จริงการไม่ดำเนินการจัดการความแตกต่างมาเป็นระยะเวลาหลายศตวรรษก่อให้เกิดความท้าทาย และเป็นส่วนที่ทำให้ประเทศถอยหลังกลับไปจากความเป็นอารยะสู่หนึ่งในประเทศที่ยากจนที่สุดของโลก

ในปี ๒๕๓๔ เอธิโอเปียได้เริ่มใช้การปกครองระบบสหพันธ์รัฐประชาธิปไตย ซึ่งมองว่าเป็นหนทางใหม่ในการรวมความแตกต่างให้เป็นหนึ่งเดียว ระบบนี้ทำให้เอธิโอเปียใช้ระบอบการปกครองแบบประชาธิปไตย ซึ่งสร้างเสถียรภาพให้เกิดขึ้นได้รวดเร็ว ให้อำนาจประชาชนชาวเอธิโอเปียในการจัดการและเคลื่อนย้ายกิจการของตนได้อย่างอิสระและเคลื่อนย้ายทรัพยากรของตนเพื่อปรับปรุงชีวิตความเป็นอยู่และพัฒนาชุมชนของตนให้ดียิ่งขึ้น ในขณะเดียวกันก็สร้างให้ประชาชนมีส่วนร่วมในกิจการของประเทศร่วมกันด้วย ระบบการปกครองแบบสหพันธ์รัฐประชาธิปไตยยังสามารถสร้างอัตลักษณ์ของชาวเอธิโอเปียร่วมกัน เป็นอัตลักษณ์ที่ไม่สามารถแยกออกจากกันได้

สหพันธ์รัฐเป็นสภาที่สองของเอธิโอเปีย มีผู้แทน ๗๕ คน ขณะที่ความแตกต่างทางด้านชาติพันธุ์ วัฒนธรรม และศาสนาได้ถูกกดขี่ในระบอบการปกครองแบบก่อน ประชาชนได้กลายมาเป็นผู้สร้างระบอบสหพันธ์รัฐและประชาธิปไตยขึ้นใหม่ รัฐธรรมนูญของเอธิโอเปียยึดหลักการกำหนดการปกครองด้วยตนเองและมุ่งเน้นสิทธิของกลุ่มหรือของบุคคลอย่างมาก ตลอดจนส่งเสริมความเท่าเทียม ประชาธิปไตย และความยุติธรรมทางสังคม และผูกพันรัฐบาลในการพัฒนาประเทศ ในขณะที่สภาที่สองของประเทศอื่น ๆ มีอำนาจหน้าที่ในการออกกฎหมายอย่างเข้มข้น แต่สหพันธ์รัฐของเอธิโอเปียมุ่งเน้นการแก้ไขปัญหาความขัดแย้งระหว่างภูมิภาค รัฐบาลของภูมิภาค และรัฐบาลของสหพันธ์รัฐ อีกทั้งยังเป็นผู้ออกแบบและกำหนดระบบการโอนที่เกี่ยวกับการคลัง และส่งเสริมความสามัคคีของคนในประเทศให้ประเทศเป็นเอกภาพโดยการพัฒนาที่เป็นธรรม

ตลอด ๖ ปีที่ผ่านมา สหพันธ์รัฐได้เริ่มดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ เพื่อส่งเสริมประชาธิปไตยและรัฐธรรมนูญนิยมในเชิงลึกและเข้มข้นมากขึ้น ทำให้ประชาชนมีความรู้ในหลักการของประชาธิปไตย กำหนดรายการที่จะออกอากาศทางโทรทัศน์และวิทยุ ซึ่งมีทั้งรูปแบบการศึกษาและให้ความบันเทิง โดยส่วนใหญ่เป็นรายการโชว์

ตอบคำถามให้ผู้เข้าชมหรือผู้รับฟังมีส่วนร่วมในรายการ จัดทำการ์ตูนอนิเมชันสำหรับเด็กอธิบายหลักการประชาธิปไตยโดยทำเป็นเรื่องสั้น ๆ ที่เกิดขึ้นรอบตัวชีวิตของเด็กวัยเรียน และยังรวมถึงสิทธิที่เท่าเทียมกันระหว่างหญิงและชาย สิทธิเด็ก การเลือกตั้งที่เป็นธรรม เป็นต้น

ในปี ๒๕๔๙ สภาสหพันธรัฐได้เริ่มการเฉลิมฉลองเพื่อระลึกถึงการลงนามของตัวแทนจากชาติและประชาชนในรัฐธรรมนูญ โดยในปีนี้ได้มีการจัดประชุมและการประชุมเชิงปฏิบัติการให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายทั่วประเทศเพื่อเผยแพร่ความรู้ให้คนในจำนวนที่มากขึ้น ได้แก่ การจัดประชุมให้แก่สตรี สื่อ ศิลปิน ข้าราชการ และนักเรียน เป็นต้น

สภาสหพันธรัฐรับรู้ได้ถึงคุณค่าจากความพยายามที่ได้ดำเนินการเผยแพร่ความรู้อย่างต่อเนื่องของเราจำนวนมาก ซึ่งสภาเองได้ดึงความสนใจไปสู่วัตถุประสงค์และหลักการของรัฐธรรมนูญ และโดยการเชื่อมโยงกิจกรรมการสร้างความรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญทุก ๆ กิจกรรม ดังนั้น จึงสามารถเข้าถึงประชาชนในทุกส่วนของสังคม นอกจากสิ่งที่ได้รับกลับมาคืออัตราการรู้หนังสือที่เพิ่มสูงขึ้นแล้ว ประชาชนยังมีความตระหนักรู้เกี่ยวกับรัฐธรรมนูญมากขึ้นด้วย และได้เรียนรู้ด้วยว่า ประชาชนมีความเชื่อมั่นในสถาบันประชาธิปไตยเพิ่มมากขึ้น

การเปลี่ยนแปลงที่เห็นได้ชัดนั้นมีขึ้นเพิ่มขึ้นในแง่ของจำนวนคนเท่านั้นแต่ยังเพิ่มขึ้นในแง่ของคุณภาพ โดยในการจัดงานเฉลิมฉลองวันรัฐธรรมนูญในปี ๒๕๕๔ นี้ เป็นที่สนใจของประชาชนจำนวนมากมีผู้เข้าร่วมมากกว่าปีก่อน ๆ คำถามและการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ ที่ผู้เข้าร่วมงานได้เสนอนั้นได้แสดงให้เห็นถึงระดับของการรับรู้ข้อมูลที่เพิ่มมากขึ้นด้วย

๑๒) “มุมมองและความคาดหวังในระดับพื้นฐานของความร่วมมือระหว่างกลุ่มประเทศที่ใช้ภาษาตุรกี” (Basic aspects and prospects of TURKPA’S international co-operation) โดย นาย K. M. Sariarslan รองเลขาธิการรัฐสภาของกลุ่มประเทศที่ใช้ภาษาตุรกี

กลุ่มรัฐสภาของประเทศที่ใช้ภาษาตุรกี (TURKPA) จัดตั้งขึ้นเมื่อวันที่ ๒๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๑ ตามความตกลงอิสตันบูลที่ลงนามโดยประธานรัฐสภาจากประเทศอาเซอร์ไบจาน คาซัคสถาน คีร์กีซสถาน และตุรกี เป้าหมายขององค์กรนี้คือการพัฒนาความร่วมมือระหว่างรัฐสภาในบรรดาสมาชิกด้วยกัน ส่งเสริมการพูดคุยหารือในด้านการเมืองและเศรษฐกิจระหว่างสมาชิก และสร้างบรรยากาศทางการเมืองที่ดีเพื่อให้โครงการต่าง ๆ อีกมากมายที่มีเป้าหมายในการเสริมสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงทั้งในระดับภูมิภาคและระดับโลกบรรลุผลสำเร็จ ทั้งนี้ หนึ่งในงานหลักของ TURKPA คือการสร้างความสัมพันธ์ใหม่ ๆ และพัฒนาความสัมพันธ์ที่มีอยู่เดิมกับรัฐสภาประเทศต่าง ๆ และองค์กรระหว่างประเทศภายในระยะเวลาอันสั้น รวมถึงองค์กรระหว่างรัฐสภาด้วยกัน ซึ่งปฏิสัมพันธ์ของ TURKPA ที่มีต่อสถาบันทางรัฐสภาและสถาบันอื่น ๆ ของยุโรปและสถาบันระหว่างประเทศ มีจุดมุ่งหมายเพื่อสร้างเสริมบทบาทของการทูตรัฐสภาและการพูดคุยกันระหว่างรัฐสภาให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น

จากปฏิญญาแอสตานาที่ได้รับการรับรองในการประชุมใหญ่ TURKPA ครั้งที่ ๒ ยืนยันว่าในช่วงเวลาของการดำเนินกิจการต่าง ๆ ในระยะเวลาอันสั้น กลุ่มรัฐสภานี้ได้มีการเปลี่ยนแปลงไปสู่โครงสร้างระหว่างรัฐสภาที่มีลักษณะการเติบโตเต็มที่โดยมีสถานะเป็นผู้สังเกตการณ์ในสหภาพรัฐสภา (IPU) และองค์การความร่วมมืออิสลาม (OIC)

ในกรอบการดำเนินงานด้านความร่วมมือระหว่างประเทศ TURKPA ยังคงดำเนินกิจกรรมกับองค์กรระหว่างประเทศอื่น ๆ เพื่อยกระดับความสัมพันธ์และสร้างปฏิสัมพันธ์ให้แนบชิดมากขึ้น องค์กรต่าง ๆ เหล่านี้ได้แก่ การประชุมสมัชชาใหญ่ขององค์การสหประชาชาติ (UN) สมัชชารัฐสภาขององค์การว่าด้วยความมั่นคงและความร่วมมือในยุโรป (OSCE) สมัชชารัฐสภาของกลุ่มประเทศองค์การสนธิสัญญาแอตแลนติกเหนือ (NATO) รัฐสภายุโรป (EP) สมัชชารัฐสภาเอเชีย (APA) เป็นต้น

ในบริบทความร่วมมือกับองค์กรระหว่างประเทศอื่นๆ TURKPA ได้จัดการประชุมระหว่างประเทศขึ้นสามครั้งด้วยกัน ได้แก่ ๑) การประชุมระหว่างประเทศว่าด้วย “การทูตรัฐสภา – TURKPA” จัดขึ้นเมื่อวันที่ ๒๔ พฤษภาคม ๒๕๕๓ ในโอกาสที่รัฐสภาตุรกีมีอายุครบ ๙๐ ปี และพร้อมด้วยการสนับสนุนส่งเสริมความสัมพันธ์ในระดับรัฐสภาระหว่างรัฐสภาตุรกี – รัฐสภาอาเซอร์ไบจาน และรัฐสภาตุรกี – รัฐสภาคาซัคสถาน ๒) การประชุมระหว่างประเทศว่าด้วย “บทบาทประชาธิปไตยของรัฐสภาในกระบวนการพัฒนาความสัมพันธ์ระหว่างรัฐ” เมื่อวันที่ ๒๑ กันยายน ๒๕๕๓ และ ๓) การประชุมระหว่างประเทศว่าด้วย “บทบาทที่เพิ่มขึ้นของนักการเมืองสตรีในศตวรรษที่ ๒๑” ในโอกาสที่ประเทศอาเซอร์ไบจาน คาซัคสถาน คีร์กีซสถาน เติร์กเมนิสถาน และอุซเบกิสถาน มีอายุครบ ๒๐ ปี โดยจัดขึ้นเมื่อวันที่ ๓ – ๔ ตุลาคม ๒๕๕๔

นอกจากนี้ การที่ TURKPA เป็นผู้สังเกตการณ์การเลือกตั้งในประเทศสมาชิกยังเป็นการส่งเสริมความร่วมมือกับการบริหารจัดการภาครัฐและเป็นการติดตามกระบวนการเลือกตั้งในประเทศสมาชิกอย่างครอบคลุมด้วย

ในส่วนของการทูตเชิงรัฐสภานั้นได้รับการยืนยันว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องที่สำคัญและได้สะท้อนอยู่ในปฏิญญาสหประชาชาติขององค์การสหประชาชาติ ๘ กันยายน ๒๕๔๓ (ปี ๒๐๐๐) ซึ่งการทูตเชิงรัฐสภาและกลไกของการทูตเชิงรัฐสภานั้นยากที่จะบรรลุผลด้วยวิธีการที่เป็นช่องทางเดิมๆ และ TURKPA ตระหนักถึงการติดต่อกันระหว่างสมาชิกรัฐสภาที่จะมีไปอย่างถาวรเพื่อให้มีการแบ่งปันประสบการณ์และพัฒนาความเข้าใจระหว่างผู้นำทางการเมืองของประเทศสมาชิก และยังช่วยสร้างความเชื่อมั่นและความเข้าใจร่วมกันระหว่างบรรดาสมาชิกด้วย

ในอีกด้านหนึ่ง TURKPA ยังตระหนักถึงโครงการการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ระหว่างเจ้าหน้าที่รัฐสภาของประเทศสมาชิกในด้านการพัฒนาความสัมพันธ์ การมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ด้านการบัญญัติกฎหมายในกระบวนการแลกเปลี่ยนประสบการณ์ร่วมกัน การมีส่วนร่วมกันในการจัดเตรียมกฎหมาย การพัฒนาความสัมพันธ์ด้านต่างประเทศของรัฐสภา และประสบการณ์ในด้านกรรมาธิการด้วย

การเลือกตั้งรองประธานสมาคมฯ และกรรมการบริหารของสมาคมฯ

ในการประชุมครั้งนี้ มีการเลือกตั้งรองประธานสมาคมเลขาธิการรัฐสภา แทนตำแหน่งที่ว่าง ๑ ตำแหน่ง และการเลือกตั้งกรรมการบริหารของสมาคมฯ แทนตำแหน่งที่ว่าง ๑ ตำแหน่ง โดยการเลือกตั้งทั้งสองตำแหน่งดังกล่าวมีผู้สมัครตำแหน่งละ ๑ คนซึ่งเป็นจำนวนตามตำแหน่งที่ว่างพอดี จึงไม่ต้องจัดให้สมาชิกรัฐสภาลงคะแนนเลือกตั้งแต่อย่างใดและให้ผู้สมัครนั้นดำรงตำแหน่งนั้นตามวาระ ๓ ปี ได้แก่ นาง Doris Katai Katebe Mwinga เลขาธิการรัฐสภาแซมเบีย ดำรงตำแหน่งรองประธานสมาคมฯ และนาย Philippe Schwab เลขาธิการสภาที่ปรึกษาแห่งรัฐและรองเลขาธิการรัฐสภาสมาพันธ์รัฐสวิส ดำรงตำแหน่งกรรมการบริหารของสมาคมฯ

ร่างระเบียบวาระในการประชุมสมาคมเลขาธิการรัฐสภา ประจำปี ๒๕๕๕

การอภิปรายทั่วไป (หัวข้อที่คาดว่าจะมี)

๑. การจัดการทางด้านบุคลากรสำหรับการให้บริการด้านรัฐสภาที่มีประสิทธิภาพ (Personnel management for effective parliamentary services)

กลุ่มที่ ๑ : การสรรหาเจ้าหน้าที่รัฐสภา (Recruitment of parliamentary staff)

กลุ่มที่ ๒ : อาชีพและการวางแผนต่อเนื่องสำหรับเจ้าหน้าที่รัฐสภา (Career and succession planning for parliamentary staff)

ผู้ดำเนินการอภิปราย : นาย Marc Bosc ประธานสมาคมเลขาธิการรัฐสภาและรองเลขาธิการสภาสามัญแคนาดา

๒. การคุ้มครองพยานที่มาให้การต่อคณะกรรมการการของรัฐสภา (The protection of witnesses who appear before parliamentary committees)

ผู้ดำเนินการอภิปราย : นาง Doris Katai Katebe Mwinga รองประธานสมาคมเลขาธิการรัฐสภาและเลขาธิการรัฐสภาแซมเบีย

การนำเสนอประเด็นอภิปราย

๑. “ความร่วมมือระหว่างฝ่ายบริหารของรัฐสภาแห่งชาติและรัฐสภาภูมิภาค” (Co-operation between the administration of national and regional parliaments) โดย นาย Vladimir Svinarev เลขาธิการสภาสหพันธรัฐของรัสเซีย

๒. “การให้ภาคประชาสังคมเข้ามามีส่วนเกี่ยวข้องในกระบวนการนิติบัญญัติและการตรวจสอบ” (Involving civil society in the legislative and scrutiny process) โดย นาย Damir Davidovic เลขาธิการรัฐสภามอนเตเนโกร

๓. “ความสัมพันธ์ระหว่างประเทศของรัฐสภาตุรกีและการเสริมสร้างความร่วมมือระหว่างรัฐสภา” (Foreign relations of the Grand National Assembly of Turkey and strengthening inter-parliamentary cooperation) โดย นาย Irfan Neziroğlu เลขาธิการรัฐสภาตุรกี

๔. “การเชื่อมโยงโครงสร้างต่าง ๆ ระหว่างฝ่ายนิติบัญญัติและฝ่ายบริหาร” (Connecting structures between the legislative and executive branches) โดย นาย David Byaza-Sanda Lutala เลขาธิการวุฒิสภาสาธารณรัฐประชาธิปไตยคองโก

๕. “การอภิปรายเรื่องสำคัญต่าง ๆ ภายในเขตอำนาจของมณฑล/รัฐในรัฐสภาแห่งชาติ” (Discussing matters within the jurisdiction of the provinces/states in the national Parliament) โดย Dr. V. K. Agnihotri เลขาธิการราชยสภาอินเดีย

๖. “การทูตเชิงรัฐสภา” (Parliamentary diplomacy) โดย นาย Greet Jan A. Hamilton เลขาธิการวุฒิสภารัฐสภานเนเธอร์แลนด์

๗. “การสื่อสารทางรัฐสภา : ตัวอย่างของประเทศบูร์กินาฟาโซ” (Parliamentary communication : the example of Burkina Faso) โดย นาย Alphonse K. Nombre เลขาธิการรัฐสภาบูร์กินาฟาโซ

๘. “กรอบการดำเนินงานที่ยั่งยืนซึ่งได้มีการบูรณาการของรัฐสภาแอฟริกาใต้” (Integrated sustainability framework of the Parliament of South Africa) โดย นาย Zingile A. Dingani เลขาธิการรัฐสภาแอฟริกาใต้

๙. “การยกระดับการตรวจสอบทางรัฐสภา” (Enhancing parliamentary oversight) โดย นาย Mohamed Kamal Mansura เลขาธิการสภาแห่งชาติแอฟริกาใต้

๑๐. “สถานการณ์ของรัฐสภาในช่วงระหว่างวิกฤตการณ์ทางการเมืองที่เกิดขึ้นยาวนาน” (The Situation of parliament during a long lasting political crisis) โดย นาย Hugo Hondequin เลขาธิการวุฒิสภาเบลเยียม

๑๑. “บทบาทของรัฐสภาในการติดตามความมีประสิทธิภาพของนโยบายสาธารณะ” (Role of Parliament in monitoring the effectiveness of public policy) โดย นาย Philippe Schwab เลขาธิการสภาที่ปรึกษาแห่งรัฐและรองเลขาธิการรัฐสภาสหพันธรัฐสวิส

๑๒. “ข้อจำกัดที่จำเป็นต่อความโปร่งใส – ปัญหาสำหรับรัฐสภาในเสรีภาพของกฎหมายในการเข้าถึงข้อมูล” (The necessary limits to transparency – the problems for Parliaments of freedom of information legislation) โดย Dr. Ulrich Schöler รองประธานสมาคมเลขาธิการรัฐสภาและรองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎรเยอรมนี

เรื่องอื่น ๆ

๑. การนำเสนอระบบงานรัฐสภา โดย นาง Andrey O'Brien เลขาธิการสภาสามัญแคนาดา และนาย Gary W. O'Brien เลขาธิการวุฒิสภาแคนาดา
๒. การนำเสนอเรื่องการพัฒนาในปัจจุบันของสหภาพรัฐสภา (IPU)
๓. ถาม-ตอบ ข้อสงสัยเกี่ยวกับการบริหารและการเงิน
๔. การเลือกตั้งคณะกรรมการบริหารของสมาคมฯ อย่างน้อย ๑ ตำแหน่ง
๕. การพิจารณาร่างระเบียบวาระการประชุมสำหรับการประชุมสมาคมฯ ครั้งถัดไป ณ กรุงกัวเตมา (มีนาคม ๒๕๕๖)

ประมวลภาพการประชุมสมาคมเลขาธิการรัฐสภา (ASGP) ประจำปีไปไม้ผลิ ปี ๒๕๕๕

(ซ้าย) นาย Marc Bosc ประธานสมาคมเลขาธิการรัฐสภาและรองเลขาธิการสภาสามัญแคนาดา เป็นประธานในการประชุมฯ (ขวา) คณะผู้แทนไทย นายพิฑูร พุ่มทริญ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร นายสมพล วณิชพันธุ์ รองเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร และ นายสมศักดิ์ มนูญปัจจุ รองเลขาธิการวุฒิสภา เข้าร่วมการประชุมสมาคมเลขาธิการรัฐสภา ซึ่งจัดขึ้น ณ โรงแรม Imperial Royale กรุงเทพมหานคร สาธารณรัฐยูกันดา

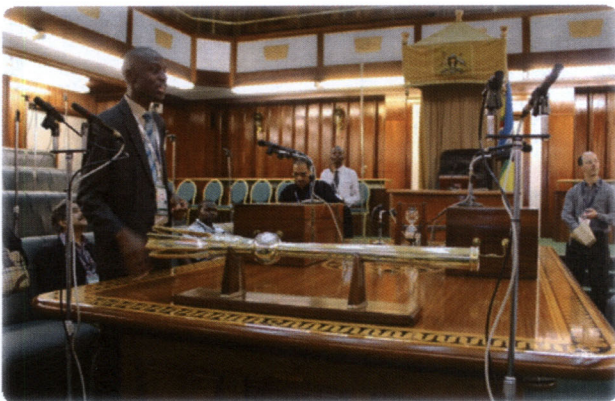
นายพิฑูร พุ่มทริญ เลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร
มอบของที่ระลึกแก่นาง Jane Lubowa Kibirige
เลขาธิการรัฐสภายูกันดา

สมาชิกสมาคมเลขาธิการรัฐสภาร่วมถ่ายภาพหน้าอาคารรัฐสภายูกันดา

อาคารรัฐสภาสาธารณรัฐยูกันดา

(บนซ้าย) ห้องประชุมรัฐสภายูกันดา (บนขวา) ที่นั่งของประธานรัฐสภา
(ล่างซ้าย) ที่นั่งของเลขาธิการรัฐสภา มีนาฬิกาทรายควบคุมเวลาในการอภิปราย

Namugongo Martyrs' Shrine เป็นสถานที่
สำคัญของชาวยูกันดาผู้นับถือศาสนาคริสต์
นิกายโรมันคาทอลิก (ชาวยูกันดาผู้นับถือ
ศาสนาคริสต์ นิกายโรมันคาทอลิก ร้อยละ ๓๓
ศาสนาคริสต์ นิกาย โปรเตสแตนต์ ร้อยละ ๓๓
ศาสนาอิสลาม ร้อยละ ๑๖ และ
ความเชื่อดั้งเดิม ร้อยละ ๑๘)

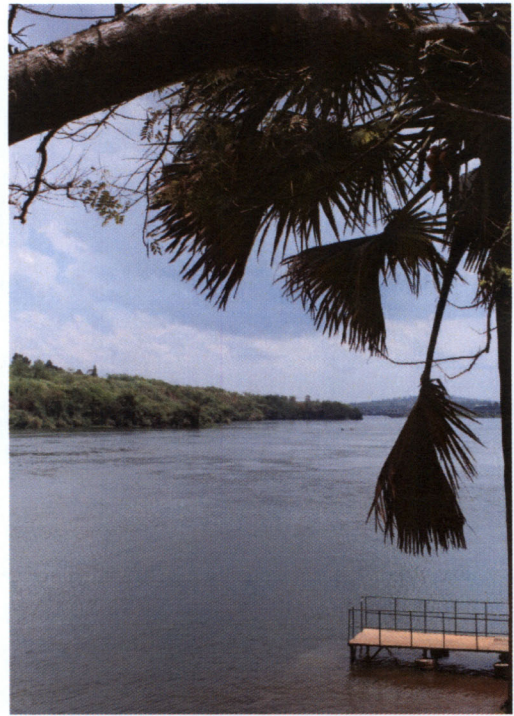

รัฐสภาสาธารณรัฐยูกันดาเป็นเจ้าภาพเลี้ยงอาหาร-
กลางวันแก่ผู้เข้าร่วมการประชุม ASGP ณ โรงแรมไนล์
รีสอร์ท เมืองจินจา สาธารณรัฐยูกันดา พร้อมทั้งจัดการ-
แสดงระบำพื้นเมืองให้ชมด้วย

บริเวณต้นกำเนิดแม่น้ำไนล์ (Source of the Nile) เมืองจินจา สาธารณรัฐยูกันดา ก่อนปี ๒๕๔๙ เมืองจินจาเป็นหมู่บ้านตกลาซึ่งได้ประโยชน์จากการมีพื้นที่อยู่บนเส้นทางการค้าที่มีระยะทางยาวหลายกิโลเมตร ชื่อ "จินจา" มาจากภาษาของชนสองกลุ่ม (ชาวบาไกันดาและชาวบาโซกา) ซึ่งอาศัยอยู่บนสองฟากฝั่งของแม่น้ำไนล์ โดยภาษาของทั้งสองเผ่านี้คำว่า "จินจา" มีความหมายเหมือนกันว่า "ก้อนหิน" พื้นที่ส่วนใหญ่ของทวีปแอฟริกา มีแม่น้ำไนล์เป็นอุปสรรคในการอพยพ ซึ่งสามารถอธิบายถึงเขตแดนทางชาติพันธุ์ตามแม่น้ำไนล์ซึ่งมีคนอพยพไปจากต้นกำเนิดของแม่น้ำบนชายฝั่งทางเหนือของทะเลสาบวิกตอเรีย

นกกระเรียนมงกุฎสีเทา เป็นสัตว์ประจำชาติของสาธารณรัฐยูกันดาซึ่งพบได้ทั่วไปแม้แต่ในเมือง ในภาพนี้พบระหว่างทางเดินไปหน้าอาคารรัฐสภายูกันดา

มาเทอคี้ (Matooke) เป็นกล้วยสีเขียว ซึ่งชาวยูกันดานำมาบดเป็นอาหารคาว เป็นอาหารพื้นเมืองที่นิยมมาก สำหรับชาวยูกันดาแล้วกล้วยสีเขียวมั้จัดเป็นผลไม้ ส่วนกล้วยสีเหลืองเป็นผลไม้ และสามารถซื้อขายได้ตามท้องถนนบนพื้นผิวจราจร

บ้านของชาวยูกันดาตามชนบทบางแห่งยังสร้างด้วยดิน

